

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 176 (XX) — Nr. 48

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Marti, 22 ianuarie 2008

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>	<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
LEGI ȘI DECRETE			
328/2007. — Lege pentru ratificarea Acordului multilateral dintre Comunitatea Europeană și statele sale membre, Republica Albania, Bosnia și Herțegovina, Republica Bulgaria, Republica Croația, Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei, Republica Islanda, Republica Muntenegru, Regatul Norvegiei, România, Republica Serbia și Misiunea Administrației Interimare a Organizației Națiunilor Unite în Kosovo privind înființarea unei zone europene comune de aviație, adoptat la Luxemburg la 9 iunie 2006	2	1.001/2007. — Decret privind promulgarea Legii pentru ratificarea Acordului multilateral dintre Comunitatea Europeană și statele sale membre, Republica Albania, Bosnia și Herțegovina, Republica Bulgaria, Republica Croația, Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei, Republica Islanda, Republica Muntenegru, Regatul Norvegiei, România, Republica Serbia și Misiunea Administrației Interimare a Organizației Națiunilor Unite în Kosovo privind înființarea unei zone europene comune de aviație, adoptat la Luxemburg la 9 iunie 2006	24
Acord multilateral între Comunitatea Europeană și statele sale membre, Republica Albania, Bosnia și Herțegovina, Republica Bulgaria, Republica Croația, Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei, Republica Islanda, Republica Muntenegru, Regatul Norvegiei, România, Republica Serbia și Misiunea Administrației Interimare a Organizației Națiunilor Unite în Kosovo privind înființarea unei zone europene comune de aviație	2-24	HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
		28. — Hotărâre privind aprobarea conținutului-cadru al documentației tehnico-economice aferente investițiilor publice, precum și a structurii și metodologiei de elaborare a devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții	25-32

LEGI ȘI DECRETE**PARLAMENTUL ROMÂNIEI**

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE

pentru ratificarea Acordului multilateral dintre Comunitatea Europeană și statele sale membre, Republica Albania, Bosnia și Herțegovina, Republica Bulgaria, Republica Croația, Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei, Republica Islanda, Republica Muntenegru, Regatul Norvegiei, România, Republica Serbia și Misiunea Administrației Interimare a Organizației Națiunilor Unite în Kosovo privind înființarea unei zone europene comune de aviație, adoptat la Luxemburg la 9 iunie 2006

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic. — Se ratifică Acordul multilateral dintre Comunitatea Europeană și statele sale membre, Republica Albania, Bosnia și Herțegovina, Republica Bulgaria, Republica Croația, Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei, Republica Islanda, Republica Muntenegru, Regatul Norvegiei, România,

Republica Serbia și Misiunea Administrației Interimare a Organizației Națiunilor Unite în Kosovo privind înființarea unei zone europene comune de aviație, adoptat la Luxemburg la 9 iunie 2006 și semnat de către România la 9 iunie 2006.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
BOGDAN OLTEANU

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
NORICA NICOLAI

București, 22 noiembrie 2007.
Nr. 328.

ACORD MULTILATERAL

între Comunitatea Europeană și statele sale membre, Republica Albania, Bosnia și Herțegovina, Republica Bulgaria, Republica Croația, Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei, Republica Islanda, Republica Muntenegru, Regatul Norvegiei, România, Republica Serbia și Misiunea Administrației Interimare a Organizației Națiunilor Unite în Kosovo¹⁾ privind înființarea unei zone europene comune de aviație*)

Regatul Belgiei,
Republica Cehă,
Regatul Danemarcei,
Republica Federală Germania,
Republica Estonia,
Republica Elenă,
Regatul Spaniei,
Republica Franceză,
Irlanda,
Republica Italiană,
Republica Cipru,
Republica Letonia,
Republica Lituania,
Marele Ducat al Luxemburgului,
Republica Ungară,
Republica Malta,
Regatul Țărilor de Jos,
Republica Austria,
Republica Polonă,
Republica Portugheză,
Republica Slovenia,
Republica Slovacă,
Republica Finlanda,
Regatul Suediei,
Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord,
denumite în continuare *state membre CE*, și
Comunitatea Europeană, denumită în continuare *Comunitatea sau Comunitatea Europeană*, și

¹⁾ În conformitate cu Rezoluția Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite nr. 1.244 din 10 iunie 1999.

*) Traducere.

Republica Albania,
Bosnia și Herțegovina,
Republica Bulgaria,
Republica Croația,
Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei,
Republica Islanda,
Republica Muntenegru,
Regatul Norvegiei,
România,
Republica Serbia și

Administrația Interimară a Organizației Națiunilor Unite din Kosovo,
toate cele mai sus menționate denumite în continuare *părți contractante*,
recunoscând caracterul integrat al aviației civile internaționale și dorind să creeze o zonă europeană comună de aviație (ECAA), bazată pe accesul reciproc la piețele de transport aerian ale părților contractante și pe libertate de stabilire, în condiții egale de concurență și respectând aceleași reguli — inclusiv în domeniile privind siguranța, securitatea, managementul traficului aerian, armonizarea socială și mediul,

considerând că regulile referitoare la ECAA urmează a fi aplicate pe baze multilaterale în cadrul ECAA și, prin urmare, în acest sens este necesar să fie definite reguli specifice,

fiind de acord că este potrivit ca regulile ECAA să se bazeze pe legislația relevantă în vigoare în cadrul Comunității Europene, așa cum este stabilită în anexa nr. I la prezentul acord, fără a aduce atingere prevederilor cuprinse în Tratatul de instituire a Comunității Europene,

recunoscând că respectarea în totalitate a regulilor ECAA îndreptățește părțile contractante să aibă beneficii de la ECAA, inclusiv acces la piață,

luând în considerare faptul că respectarea regulilor ECAA, inclusiv accesul total la piață, nu pot fi realizate într-o singură etapă, ci mai degrabă prin intermediul unei tranziții facilitate de aranjamente specifice pe durată limitată,

subliniind că, în condițiile aranjamentelor tranzitorii, unde este necesar, regulile referitoare la accesul pe piață al transportatorilor aerieni trebuie să excludă limitarea frecvențelor, a capacității, a rutelor aeriene, a tipului aeronavelor sau restricții similare impuse în baza acordurilor ori aranjamentelor bilaterale privind transporturile aeriene și că transportatorilor aerieni nu li se va cere să aibă acorduri comerciale sau aranjamente similare ca o condiție pentru accesul pe piață,

subliniind că transportatorii aerieni trebuie să fie tratați într-o manieră nediscriminatorie în ceea ce privește accesul acestora la infrastructura de transport aerian, în special unde aceste infrastructuri sunt limitate,

luând în considerare faptul că acordurile de asociere dintre Comunitățile Europene și statele membre ale acestora și anumite alte părți contractante prevăd, ca problemă de principiu, că, în vederea asigurării unei dezvoltări coordonate și a unei liberalizări progresive ale transportului între părțile la acele acorduri, adaptate nevoilor comerciale reciproce, condițiile accesului reciproc la piață în transportul aerian ar trebui tratate prin acorduri speciale,

luând în considerare dorința fiecăreia dintre părțile asociate de a compatibiliza legislațiile acestora privind transportul aerian și domeniile asociate cu cea a Comunității Europene, inclusiv cu privire la dezvoltările legislative viitoare în interiorul Comunității,

recunoscând importanța asistenței tehnice în această perspectivă,

recunoscând faptul că Acordul privind Spațiul Economic European trebuie să continue să guverneze relațiile dintre Comunitate și statele membre CE, Norvegia și Islanda,

dorind să permită extinderea ulterioară a ECAA,

reamintind negocierile dintre Comunitatea Europeană și părțile asociate în scopul încheierii de acorduri privind anumite aspecte ale serviciilor aeriene care să armonizeze acordurile bilaterale privind serviciile aeriene dintre statele membre CE și părțile asociate cu legislația Comunității Europene,

au convenit următoarele:

Obiective și principii

ARTICOLUL 1

1. Scopul prezentului acord este crearea unei zone europene comune de aviație, denumită în cele ce urmează *ECAA*. ECAA se va baza pe accesul liber la piață, pe libertatea de stabilire, pe condiții egale de concurență și pe reguli comune — inclusiv în domeniile privind siguranța, securitatea, managementul traficului aerian și mediul. În acest scop prezentul acord stabilește regulile aplicabile între părțile contractante, în temeiul condițiilor stabilite în continuare. Aceste reguli includ prevederile stabilite în legislația specificată în anexa nr. I.

2. Prevederile prezentului acord se vor aplica în măsura în care privesc transportul aerian sau un domeniu asociat, menționat în anexa nr. I.

3. Prezentul acord constă în articole, stabilind funcționarea generală a ECAA, denumit în continuare *Acordul principal*, anexe, dintre care anexa nr. I conține legislația Comunității Europene aplicabilă între părțile contractante în cadrul Acordului

principal, și protocoale, dintre care cel puțin unul pentru fiecare parte asociată stabilește aranjamentele tranzitorii aplicabile acestuia.

ARTICOLUL 2

1. În sensul prezentului acord:

a) termenul *acord* înseamnă Acordul principal, anexele la acesta, documentele la care se face referire în anexa nr. I, precum și protocoalele la acesta;

b) termenul *parte asociată* înseamnă Republica Albania, Bosnia și Herțegovina, Republica Bulgaria, Republica Croația, Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei, Republica Muntenegru, România, Republica Serbia sau orice alt stat ori entitate care va deveni parte la prezentul acord în conformitate cu art. 32;

c) termenul *parte asociată adițională* sau *UNMIK* înseamnă Misiunea Administrației Interimare a Organizației Națiunilor Unite în Kosovo, ca urmare a Rezoluției Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite nr. 1.244 din 10 iunie 1999;

d) termenul *parte contractantă* înseamnă, referitor la Comunitate și statele membre CE, Comunitatea și statele membre CE sau Comunitatea ori statele membre CE. Înțelesul ce trebuie atribuit acestei expresii în fiecare caz va fi dedus din prevederile relevante ale prezentului acord, precum și din competențele Comunității și ale statelor membre, așa cum acestea decurg din Tratatul CE;

e) termenul *partener ECAA* înseamnă o parte asociată, Norvegia sau Islanda;

f) termenul *Tratatul CE* înseamnă Tratatul de instituire a Comunității Europene;

g) termenul *Acord EEA* înseamnă Acordul privind Spațiul Economic European, protocoalele și anexele la acesta, semnat la 2 mai 1992 și la care sunt părți Comunitatea Europeană, statele membre ale acesteia, Islanda, Liechtenstein și Norvegia;

h) termenul *acord de asociere* înseamnă fiecare dintre acele acorduri care stabilește o asociere între Comunitatea Europeană sau între Comunitatea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de o parte, și respectiva parte asociată, pe de altă parte;

i) termenul *transportator aerian ECAA* înseamnă un transportator aerian care este licențiat conform prevederilor prezentului acord, respectând dispozițiile documentelor corespunzătoare specificate în anexa nr. I;

j) termenul *autoritate competentă de aviație civilă* înseamnă o agenție guvernamentală sau o entitate care exercită un drept legal de a evalua conformitatea, de a certifica și de a controla utilizarea sau vânzarea produselor ori serviciilor sau licențelor ce intră sub jurisdicția acelei părți contractante și poate să întreprindă acțiuni de sancționare pentru a se asigura că produsele sau serviciile existente pe piață care intră sub jurisdicția sa se conformează cu cerințele legale;

k) termenul *Convenție* înseamnă Convenția privind aviația civilă internațională, deschisă spre semnare la Chicago la 7 decembrie 1944, și amendamentele și anexele la aceasta;

l) termenul *SESAR* înseamnă implementarea tehnică a Cerului unic european, care prevede o dezvoltare și o desfășurare coordonate, sincronizate ale noilor generații de sisteme ATM;

m) termenul *Master plan ATM (Master planul managementului traficului aerian)* înseamnă punctul de pornire al SESAR;

n) termenul *stat membru CE* înseamnă un stat membru al Comunității Europene.

2. Utilizarea termenilor *țară, resortisant, resortisanți* sau *teritoriu* se va face fără a aduce prejudicii statutului fiecărei părți contractante în baza legislației internaționale.

ARTICOLUL 3

Prevederile aplicabile ale documentelor menționate sau conținute în anexa nr. I, adaptate conform prevederilor anexei nr. II, sau în hotărârile Comitetului reunit vor fi obligatorii pentru părțile contractante și sunt sau vor fi asimilate în legislațiile interne ale acestora după cum urmează:

a) un document corespunzător unui regulament al Comunității Europene va deveni ca atare parte a legislațiilor interne ale părților contractante;

b) un document corespunzător unei directive a Comunității Europene va lăsa la latitudinea autorităților părților contractante alegerea formei și metodei de punere în aplicare.

ARTICOLUL 4

Părțile contractante vor întreprinde toate măsurile corespunzătoare, fie în mod general, fie în mod particular, pentru a asigura îndeplinirea obligațiilor ce decurg din prezentul acord și trebuie să se abțină să ia orice măsură care ar putea periclita îndeplinirea obiectivelor acestuia.

Produs electronic destinat exclusiv informării gratuite a persoanelor fizice asupra actelor ce se publică în Monitorul Oficial al României

ARTICOLUL 5

Prevederile prezentului acord nu vor afecta relațiile dintre părțile contractante la Acordul EEA.

Nediscriminarea

ARTICOLUL 6

În sensul prezentului acord și fără a aduce atingere niciuneia dintre prevederile speciale conținute în acesta, orice discriminare pe criteriul naționalității va fi interzisă.

Dreptul de stabilire

ARTICOLUL 7

În sensul prezentului acord și fără a aduce atingere prevederilor cuprinse în documentele relevante specificate în anexa nr. I, nu vor exista restricții privind dreptul de stabilire a resortisanților unui stat membru CE sau ai unui partener ECAA pe teritoriul oricăruia dintre aceștia. Dreptul de stabilire va include dreptul de a demara și de a desfășura activități pe cont propriu și de a înființa și de a conduce întreprinderi, în particular companii sau firme, conform condițiilor stabilite pentru propriii resortisanți prin legislația țării unde se efectuează acea stabilire. Aceasta se aplică și la înființarea de agenții, filiale sau sucursale de către resortisanții oricăruia dintre statele membre CE sau partenerii ECAA, stabiliți pe teritoriul oricăruia dintre aceștia.

ARTICOLUL 8

1. În sensul prezentului acord și fără a aduce atingere prevederilor cuprinse în documentele relevante specificate în anexa nr. I, companiile sau firmele înființate ori care funcționează în conformitate cu legislația unui stat membru sau a unui partener ECAA și care își au sediul principal al afacerii în cadrul ECAA vor beneficia de același tratament ca și persoanele fizice care sunt resortisanți ai statelor membre CE sau ai partenerilor ECAA.

2. Termenii *companii sau firme* înseamnă companii sau firme înființate în temeiul codului civil sau comercial, inclusiv societăți cooperative și alte persoane juridice guvernate de dreptul public sau privat, cu excepția celor nonprofit.

ARTICOLUL 9

1. Prevederile art. 7 și 8 nu se aplică activităților care, pe teritoriul oricăreia dintre părțile contractante, sunt legate chiar și ocazional de exercitarea autorității oficiale.

2. Prevederile art. 7 și 8 și măsurile luate ca urmare a acestora nu trebuie să aducă atingere modului de aplicare a prevederilor stabilite de legile, reglementările sau acțiunile administrative ale părților contractante referitoare la intrarea, rezidența ori angajarea sau care prevăd un tratament special pentru cetățenii străini pe motive de politică socială, ordine publică sau sănătate publică.

ARTICOLUL 10

1. Fără a aduce atingere prevederilor mai favorabile din acordurile existente și în sensul prezentului acord, părțile contractante vor abolii restricțiile cantitative și măsurile având un efect echivalent pentru transferul echipamentelor, al consumabilelor, al pieselor de schimb și al altor dispozitive, atunci când sunt necesare, pentru ca un transportator aerian ECAA să continue să asigure serviciile de transport aerian în baza condițiilor prevăzute în prezentul acord.

2. Obligația menționată la alin. 1 nu va exclude posibilitatea părților contractante de a interzice sau de a impune restricții asupra unor astfel de transferuri, justificate pe criterii de politică socială sau de ordine publică, de protecție a sănătății și a vieților omenești, a animalelor ori a plantelor sau de protecție a

proprietății intelectuale, industriale și comerciale. Totuși, astfel de interdicții sau restricții nu vor constitui un mijloc de discriminare arbitrară sau o restricție mascată pentru comerțul dintre părțile contractante.

Siguranța aviației

ARTICOLUL 11

1. Părțile contractante vor pune în aplicare mijloacele adecvate pentru a se asigura că aeronava înregistrată în una dintre părțile contractante, când aterizează pe aeroporturile din altă parte contractantă, va respecta standardele internaționale privind siguranța, stabilite în conformitate cu Convenția, și va fi supusă inspecțiilor pe rampă de către reprezentanții autorizați ai acelei alte părți contractante, la bordul și în jurul aeronavei, pentru a verifica atât valabilitatea documentelor aeronavei și ale echipajului, cât și starea aparentă a aeronavei și echipamentelor acesteia.

2. O parte contractantă poate cere oricând consultări privind standardele de siguranță menținute de o altă parte contractantă în alte domenii decât cele acoperite de documentele la care se face referire în anexa nr. I.

3. Nicio prevedere a prezentului acord nu va fi interpretată în așa fel încât să limiteze puterea autorității competente de aviație civilă de a lua toate măsurile adecvate și imediate oricând aceasta constată că un produs sau un serviciu poate:

- (i) să nu reușească să satisfacă standardele minime care pot fi stabilite în conformitate cu Convenția; sau
- (ii) să dea naștere la îngrijorări grave — stabilite prin inspecția la care se face referire în alin. 1 — referitoare la faptul că o aeronavă sau operarea unei aeronave nu se conformează cu standardele minime stabilite în conformitate cu Convenția; sau
- (iii) să dea naștere la îngrijorări grave referitoare la faptul că nu există o întreținere și administrare eficace a standardelor minime stabilite în conformitate cu Convenția.

4. În cazul în care o autoritate competentă de aviație civilă întreprinde acțiuni în temeiul alin. 3, aceasta va informa cu promptitudine autoritățile competente de aviație civilă ale celorlalte părți contractante despre întreprinderea unei asemenea acțiuni, prezentând motivele pentru acțiunea sa.

5. În cazul în care măsurile întreprinse conform alin. 3 nu au fost întrerupte chiar dacă temeiul pentru întreprinderea acestora a încetat să existe, orice parte contractantă poate să sesizeze cazul Comitetului reunite.

6. Orice amendamente la legislația națională cu privire la statutul autorității competente de aviație civilă vor fi notificate de partea contractantă implicată celorlalte părți contractante.

Securitatea aeronautică

ARTICOLUL 12

1. În scopul de a apăra aviația civilă împotriva actelor de intervenție ilicită, părțile contractante vor asigura aplicarea standardelor comune de bază și a mecanismelor de monitorizare a conformității privind securitatea aeronautică, așa cum sunt cuprinse în anexa nr. I, pe oricare dintre aeroporturile situate pe teritoriile lor.

2. Părțile contractante își vor furniza, la cerere, reciproc toată asistența necesară pentru a preveni capturarea ilicită a aeronavelor civile și alte acte ilicite împotriva siguranței unor asemenea aeronave, a pasagerilor și echipajelor acestora, a aeroporturilor și a facilităților de navigație aeriană și orice altă amenințare la adresa securității aviației civile.

3. În cazul în care apare un incident sau o amenințare privind un incident referitor la o capturare ilicită a unei aeronave civile sau alte acte ilicite îndreptate împotriva siguranței unei asemenea aeronave, a pasagerilor și echipajului acesteia, a

aeroporturilor sau a facilităților de navigație aeriană, părțile contractante se vor ajuta reciproc prin facilitarea comunicațiilor și prin alte măsuri adecvate destinate să pună capăt rapid și sigur unui asemenea incident sau unei amenințări privind un incident.

4. O parte asociată poate fi supusă inspecției Comisiei Europene în conformitate cu legislația relevantă a Comunității Europene la care se face referire în anexa nr. I și poate fi solicitată să participe la inspecțiile Comisiei Europene în alte părți contractante.

Managementul traficului aerian

ARTICOLUL 13

1. Părțile contractante vor coopera în domeniul managementului traficului aerian în vederea extinderii Cerului unic european la ECAA, în scopul îmbunătățirii standardelor actuale de siguranță și a eficienței generale a standardelor traficului aerian general în Europa, al optimizării capacităților și al reducerilor întârzierilor.

2. În vederea facilitării aplicării legislației privind Cerul unic european pe teritoriile lor:

— părțile asociate vor întreprinde, cu prima ocazie, în limitele competențelor respective ale acestora, toate măsurile necesare pentru a adapta structurile lor instituționale de management al traficului aerian la Cerul unic european, în special prin desemnarea sau înființarea organismelor naționale de supervizare adecvate, independente cel puțin funcțional de furnizorii de servicii de navigație aeriană;

— Comunitatea Europeană va asocia părțile asociate cu orice inițiativă operațională în domeniul serviciilor de navigație aeriană, al spațiului aerian și al interoperabilității ce derivă din Cerul unic european, în special printr-o implicare de la început a eforturilor părților contractante relevante pentru a stabili blocuri funcționale de spațiu aerian.

3. Comunitatea Europeană va avea grijă ca părțile asociate să fie deplin asociate cu dezvoltarea unui master plan ATM în cadrul programului SESAR al Comisiei.

Concurența

ARTICOLUL 14

1. În scopul prezentului acord se vor aplica prevederile anexei nr. III. În cazul în care regulile privind concurența și ajutorul de stat sunt incluse în alte acorduri între două sau mai multe părți contractante, cum ar fi acordurile de asociere, aceste reguli se vor aplica între acele părți.

2. Art. 15, 16 și 17 nu se vor aplica în ceea ce privește prevederile anexei nr. III.

Aplicarea

ARTICOLUL 15

1. Fără a aduce atingere prevederilor alin. 2 și 3, fiecare parte contractantă se va asigura că drepturile care derivă din prezentul acord și, în special, din documentele specificate în anexa nr. I pot fi invocate în fața instanțelor naționale.

2. În cazurile în care ar putea fi afectată autorizarea în temeiul prezentului acord a serviciilor aeriene actuale sau potențiale, instituțiile Comunității Europene vor beneficia de puterile acordate acestora în mod special, în temeiul prevederilor documentelor la care se face referire sau care sunt conținute în anexă.

3. Toate problemele privind legalitatea deciziilor luate de către instituțiile Comunității Europene în temeiul prezentului acord, în special în temeiul documentelor specificate în anexa nr. I, vor fi de competența exclusivă a Curții de Justiție a Comunităților Europene, denumită în continuare *Curtea de Justiție*.

Interpretarea

ARTICOLUL 16

1. În măsura în care prevederile prezentului acord și prevederile documentelor specificate în anexa nr. I sunt identice în conținut cu regulile corespunzătoare ale Tratatului CE și cu documentele adoptate conform Tratatului CE, acele prevederi, în implementarea și aplicarea lor, trebuie să fie interpretate în conformitate cu hotărârile și deciziile relevante ale Curții de Justiție și ale Comisiei Europene luate înainte de data semnării acestui acord. Hotărârile și deciziile luate după semnarea acestui acord vor fi comunicate celorlalte părți contractante. La cererea uneia dintre părțile contractante, implicațiile acestor hotărâri și decizii ulterioare vor fi determinate de Comitetul reunit în vederea asigurării bune funcționări a prezentului acord. Interpretările existente vor fi comunicate partenerilor ECAA la prezentul acord anterior datei semnării prezentului acord. Deciziile luate de Comitetul reunit conform acestei proceduri trebuie să fie în conformitate cu jurisprudența Curții de Justiție.

2. În cazul în care se ivește o problemă de interpretare a prezentului acord, a prevederilor documentelor specificate în anexa nr. I sau ale documentelor adoptate în virtutea acestora, identice în conținut cu regulile corespunzătoare din Tratatul CE și cu documentele adoptate conform Tratatului CE, într-un caz aflat în curs de judecare în fața curții sau a tribunalului unui partener ECAA, curtea sau tribunalul va cere Curții de Justiție să decidă asupra acestei probleme, dacă consideră că acest lucru este necesar pentru pronunțarea hotărârii și este în concordanță cu anexa nr. IV. Un partener ECAA poate stipula, prin decizie și în conformitate cu anexa nr. IV, măsura în care și potrivit căror modalități curțile și tribunalele sale aplică această prevedere. O asemenea hotărâre este comunicată depozitarului și Curții de Justiție. Depozitarul va informa celelalte părți contractante.

3. În cazul în care, în conformitate cu alin. 2, curtea unei părți contractante, împotriva hotărârii căreia nu se poate face recurs legal în conformitate cu legislația națională, nu se poate adresa Curții de Justiție, partea contractantă implicată va transmite orice hotărâre a acestei instanțe Comitetului reunit, care va acționa pentru a menține o interpretare uniformă a prezentului acord. În cazul în care Comitetul reunit, în termen de două luni de la prezentarea în fața acestuia a unui diferend dintre jurisprudența Curții de Justiție și o hotărâre a curții acestei părți contractante, nu a reușit menținerea interpretării uniforme a prezentului acord, se pot aplica procedurile prevăzute la art. 20.

Legislația nouă

ARTICOLUL 17

1. Prezentul acord nu va aduce atingere dreptului fiecărei părți contractante, sub rezerva respectării principiului nediscriminării și a prevederilor prezentului articol, precum și ale art. 18 alin. 4, de a adopta unilateral o legislație nouă sau de a amenda legislația proprie existentă în domeniul transportului aerian sau într-un domeniu conex menționat în anexa nr. I. Părțile asociate nu vor adopta nicio astfel de legislație decât dacă este în conformitate cu prezentul acord.

2. De îndată ce o parte contractantă a adoptat o legislație nouă sau un amendament la legislația sa, aceasta va informa celelalte părți contractante, prin intermediul Comitetului reunit, nu mai târziu de o lună după adoptarea acesteia/acestui. La cererea oricărei părți contractante, Comitetul reunit va trebui ca în termen de două luni de la acea dată să organizeze o dezbatere cu privire la implicațiile unei asemenea noi legislații sau unui asemenea amendament pentru funcționarea în bune condiții a prezentului acord.

3. Comitetul reunit trebuie:

a) să adopte o decizie prin care să se revizuiască anexa nr. I, astfel încât aceasta să cuprindă, dacă este cazul pe bază de reciprocitate, noua legislație sau amendamentul în cauză; sau

b) să adopte o decizie pentru ca noua legislație sau noul amendament în cauză să fie considerată/considerat ca fiind în conformitate cu prezentul acord; sau

c) să decidă cu privire la orice alte măsuri care să protejeze buna funcționare a prezentului acord.

4. În ceea ce privește legislația care a fost adoptată între semnarea prezentului acord și intrarea sa în vigoare și despre care celelalte părți contractante au fost informate, data de remitere va fi considerată data la care s-a primit informarea. Data la care Comitetul reunit ajunge la o decizie nu poate să fie mai devreme de 60 de zile de la intrarea în vigoare a prezentului acord.

Comitetul reunit

ARTICOLUL 18

1. Prin prezentul articol se constituie un comitet reunit care va răspunde de administrarea prezentului acord și va asigura implementarea sa în mod corespunzător, fără a aduce prejudicii art. 15 alin. 2 și 3 și art. 21 și 22. În acest scop va face recomandări și va lua decizii în cazurile prevăzute în prezentul acord. Deciziile Comitetului reunit vor fi puse în practică de către părțile contractante în conformitate cu propriile lor reguli.

2. Comitetul reunit va fi format din reprezentanți ai părților contractante.

3. Comitetul reunit va acționa pe bază de unanimitate. Totuși, Comitetul reunit poate decide aplicarea procedurii de vot majoritar pentru anumite probleme specifice.

4. În scopul unei aplicări corespunzătoare a prezentului acord, părțile contractante vor face schimb de informații, printre altele, referitoare la noua legislație sau la deciziile luate care sunt relevante pentru prezentul acord și, la cererea oricărei părți, vor avea loc consultări în cadrul Comitetului reunit, inclusiv pe aspectele sociale.

5. Comitetul reunit va adopta propriile reguli de procedură.

6. Un partener ECAA sau Comunitatea Europeană va prezida prin rotație Comitetul reunit în conformitate cu aranjamentele ce urmează să fie specificate în regulile sale de procedură.

7. Președintele Comitetului reunit va fixa întâlnirile acestuia cel puțin o dată pe an, în scopul revederii funcționării generale a prezentului acord și, atunci când circumstanțe speciale o vor cere, la solicitarea unei părți contractante. Comitetul reunit va monitoriza în mod constant dezvoltarea jurisprudenței Curții de Justiție. În acest scop, Comunitatea Europeană va transmite partenerilor ECAA toate deciziile Curții de Justiție relevante pentru funcționarea prezentului acord. Comitetul reunit va acționa în termen de 3 luni astfel încât să se păstreze interpretarea uniformă a prezentului acord.

8. Comitetul reunit poate decide crearea oricărui grup de lucru care îl poate sprijini în îndeplinirea sarcinilor sale.

ARTICOLUL 19

1. O decizie a Comitetului reunit va avea caracter obligatoriu pentru părțile contractante. Ori de câte ori o decizie luată de Comitetul reunit conține o solicitare de acțiune care să fie întreprinsă de către o parte contractantă, partea respectivă va lua măsurile necesare și va informa Comitetul reunit despre acest lucru.

2. Deciziile Comitetului reunit vor fi publicate în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene și în jurnalele oficiale ale partenerilor ECAA. Fiecare decizie va stabili data aplicării acesteia de către părțile

contractante, precum și orice altă informație ce ar putea interesa operatorii economici.

Soluționarea diferendelor

ARTICOLUL 20

1. Comunitatea acționând împreună cu statele membre CE sau un partener ECAA poate să aducă în fața Comitetului reunit un diferend care se referă la aplicarea sau interpretarea prezentului acord, cu excepția cazurilor în care proceduri specifice sunt stabilite în prezentul acord.

2. În cazul în care un diferend a fost prezentat în fața Comitetului reunit conform alin.1, trebuie să aibă loc imediat consultări între părțile implicate în diferend. În cazurile în care Comunitatea Europeană nu este parte la diferend, un reprezentant al Comunității poate să fie invitat la consultări de către una dintre părțile la diferend. Părțile la diferend pot formula o propunere pentru o soluție care va fi prezentată imediat Comitetului reunit. Deciziile luate de Comitetul reunit conform acestei proceduri trebuie să respecte jurisprudența Curții de Justiție.

3. Dacă Comitetul reunit, după 4 luni de la data când respectiva problemă i-a fost prezentată, nu a reușit să ia o decizie prin care să soluționeze diferendul, părțile la diferend pot să îl remită Curții de Justiție a cărei decizie cu privire la acest diferend va fi definitivă și obligatorie. Modalitățile în care se pot face astfel de remiteri la Curtea de Justiție sunt prezentate în anexa IV.

4. Dacă în termen de 4 luni Comitetul reunit nu ia o decizie referitoare la problema care i-a fost prezentată, părțile contractante pot lua măsuri adecvate de protecție, în conformitate cu art. 21 și 22, pentru o perioadă care să nu depășească 6 luni. După această perioadă fiecare parte contractantă poate să denunțe prezentul acord, cu efect imediat. O parte contractantă nu va lua măsuri de protecție pentru o problemă care a fost deferită Curții de Justiție în conformitate cu prezentul acord, cu excepția cazurilor prevăzute în art. 11 alin. 3 sau în conformitate cu mecanismele prevăzute în documentele individuale, specificate în anexa nr. I.

Măsuri de protecție

ARTICOLUL 21

Fără a aduce prejudicii art. 11 alin. 3 și evaluărilor privind siguranța și securitatea menționate în protocoalele la prezentul acord, măsurile de protecție vor fi restricționate, în ceea ce privește scopul și durata acestora, la ceea ce este strict necesar pentru a remedia situația. Se va acorda prioritate acelor măsuri care vor afecta în cea mai mică măsură funcționarea prezentului acord.

ARTICOLUL 22

1. O parte contractantă care are în vedere luarea măsurilor de protecție va înștiința celelalte părți contractante despre intenția sa prin intermediul Comitetului reunit și va furniza toate informațiile relevante.

2. Părțile contractante se vor consulta imediat, în cadrul Comitetului reunit, în vederea identificării unei soluții reciproc acceptabile.

3. Fără a aduce atingere celor stabilite în art. 11 alin. 3, partea contractantă în cauză nu poate lua măsuri de protecție până la trecerea unei luni de la data înștiințării, în temeiul alin. 1, în afară de cazul în care procedura de consultare prevăzută în alin. 2 s-a încheiat înaintea expirării perioadei limită menționate.

4. Partea contractantă în cauză va înștiința, fără întârziere, Comitetul reunit cu privire la măsurile luate și va furniza toate informațiile relevante.

Produs electronic destinat exclusiv informării gratuite a persoanelor

Dezvăluirea de informații

ARTICOLUL 23

Reprezentanții, delegații și experții părților contractante, precum și oficialii sau alți funcționari care își desfășoară activitatea în temeiul prezentului acord vor trebui, chiar și după încheierea activității, să nu dezvăluie informațiile care intră sub incidența obligației privind secretul profesional, în special informațiile despre întreprinderi, relațiile de afaceri sau componentele costurilor acestora.

Țări terțe și organizații internaționale

ARTICOLUL 24

1. Părțile contractante se vor consulta între ele în cadrul Comitetului reunit, la cererea oricărei părți contractante, în conformitate cu procedurile prevăzute la art. 25 și 26:

a) asupra problemelor privind transportul aerian, tratate în cadrul organizațiilor internaționale; și

b) asupra diverselor aspecte privind posibile dezvoltări ale relațiilor dintre părțile contractante și terțe țări în domeniul transportului aerian și asupra funcționării elementelor semnificative ale acordurilor bilaterale sau multilaterale încheiate în acest domeniu.

2. Consultările menționate la alin.1 vor avea loc în termen de o lună de la solicitare și, în cazuri urgente, cât mai curând posibil.

ARTICOLUL 25

1. Scopurile principale ale consultărilor menționate la art. 24 alin. 1 lit. a) vor fi:

a) să hotărască împreună dacă chestiunile ridică probleme de interes comun; și

b) în funcție de natura unor astfel de probleme:
— să analizeze împreună dacă acțiunile părților contractante în cadrul organizațiilor internaționale în cauză ar trebui să fie coordonate; sau

— să analizeze împreună orice altă abordare care ar putea fi adecvată.

2. Părțile contractate trebuie să schimbe cât mai curând posibil orice informație relevantă scopurilor prevăzute în alin. 1.

ARTICOLUL 26

Scopurile principale ale consultărilor menționate în art. 24 alin. 1 lit. b) vor fi de a examina chestiunile relevante și de a analiza orice abordare care ar putea fi adecvată.

Aranjamente tranzitorii

ARTICOLUL 27

1. Protocoalele I—VIII stabilesc aranjamentele tranzitorii și perioadele corespunzătoare ce se aplică între Comunitatea Europeană și statele membre CE, pe de o parte, și respectiva parte asociată, pe de altă parte. În relațiile dintre Norvegia sau Islanda și o parte asociată se vor aplica aceleași condiții ca și între Comunitatea Europeană și statele membre CE, pe de o parte, și respectiva parte asociată, pe de altă parte.

2. În cursul perioadelor de tranziție prevăzute la alin. 1, elementele relevante ale regimului privind transportul aerian dintre două părți asociate se vor stabili pe baza celui mai restrictiv dintre cele două protocoale care se referă la părțile asociate în cauză.

3. Tranziția graduală a fiecărei părți asociate către aplicarea completă a ECAA va fi supusă evaluărilor. Evaluările vor fi întreprinse de către Comunitatea Europeană în cooperare cu partea asociată în cauză. În cazul în care o parte asociată este convinsă că au fost îndeplinite condițiile pentru încheierea unei perioade tranzitorii, așa cum este stabilit în protocolul respectiv,

fizice asupra actelor ce se publică în Monitorul Oficial al României

va informa Comunitatea Europeană că trebuie să întreprindă o evaluare.

4. Dacă Comunitatea Europeană stabilește că sunt îndeplinite condițiile, aceasta va informa Comitetul reunit și va decide apoi că partea asociată în cauză îndeplinește condițiile pentru a trece la următoarea perioadă de tranziție sau pentru includerea deplină în Zona Europeană Comună de Aviație, după caz.

5. Dacă Comunitatea Europeană stabilește că nu sunt îndeplinite condițiile, va raporta aceasta Comitetului reunit. Comunitatea va recomanda părții asociate în cauză îmbunătățiri specifice și va stabili o perioadă de implementare în cadrul căreia aceste îmbunătățiri pot fi implementate în mod rezonabil. Înainte de sfârșitul perioadei de implementare, o a doua și, dacă va fi necesar, alte evaluări vor fi efectuate pentru a stabili dacă îmbunătățirile recomandate au fost puse în practică în mod efectiv și satisfăcător.

Raporturile cu acordurile și aranjamentele bilaterale privind transportul aerian

ARTICOLUL 28

1. Prevederile prezentului acord vor prevala asupra prevederilor relevante ale acordurilor și/sau aranjamentelor bilaterale privind transportul aerian în vigoare între părțile asociate, pe de o parte, și Comunitatea Europeană, un stat membru CE, Norvegia sau Islanda, pe de altă parte, ca și între părțile asociate.

2. Fără a ține seama de prevederile alin. 1, în timpul perioadelor tranzitorii menționate la art. 27, prevederile referitoare la proprietate, drepturi de trafic, capacitate, frecvențe, tipul sau schimbarea aeronavei, împărțirea codurilor (code-sharing) și prețuri ale unui acord sau aranjament bilateral, în vigoare între o parte asociată și Comunitatea Europeană, un stat membru CE, Norvegia sau Islanda ori între două părți asociate, se vor aplica între părțile la acesta dacă un astfel de acord bilateral și/sau aranjament este mai flexibil, cu privire la libertatea pentru transportatorii aerieni implicați, decât prevederile protocolului aplicabil cu privire la partea asociată implicată.

3. Un diferend între o parte asociată și o altă parte contractantă, în ceea ce privește flexibilitatea prevederilor protocolului cu privire la partea asociată respectivă sau a prevederilor acordurilor și/sau ale aranjamentelor bilaterale, în vederea aplicării complete a ECAA, va fi soluționat în cadrul mecanismului de soluționare a diferendelor menționat la art. 20. Diferențele privind stabilirea raporturilor dintre protocoalele care sunt în contradicție vor fi soluționate în același mod.

Intrare în vigoare, revizuire, denunțare și alte prevederi

ARTICOLUL 29

Intrarea în vigoare

1. Prezentul acord va fi supus ratificării sau aprobării de către semnatori, în conformitate cu propriile lor proceduri. Instrumentele de ratificare sau aprobare vor fi depuse la Secretariatul General al Consiliului Uniunii Europene (*depozitarul*), care va înștiința toți ceilalți semnatori, precum și Organizația Aviației Civile Internaționale despre aceasta.

2. Prezentul acord va intra în vigoare în prima zi a celei de-a doua luni care urmează datei depunerii instrumentelor de ratificare sau de aprobare de către Comunitatea Europeană și statele membre CE și cel puțin o parte asociată. Pentru fiecare semnatar care ratifică sau aprobă prezentul acord după această dată, acesta va intra în vigoare în prima zi a celei de-a doua luni după depunerea de către acel semnatar a instrumentului său de ratificare sau aprobare.

Produs electronic destinat exclusiv informării gratuite a persoanelor fizice asupra actelor ce se publică în Monitorul Oficial al României

3. Fără a ține seama de prevederile alin. 1 și 2, Comunitatea Europeană și statele sale membre, precum și cel puțin o parte asociată pot decide să aplice în mod provizoriu prezentul acord între acestea de la data semnării, în conformitate cu aplicarea legislației interne, prin înștiințarea depozitarului, care va notifica celelalte părți contractante despre aceasta.

ARTICOLUL 30

Revizuirea

Prezentul acord va fi revizuit la cererea oricărei părți contractante și în orice caz la 5 ani după intrarea sa în vigoare.

ARTICOLUL 31

Denunțarea

1. Fiecare parte contractantă poate denunța prezentul acord prin înștiințarea depozitarului, care va notifica această denunțare celorlalte părți contractante, precum și Organizației Aviației Civile Internaționale. Dacă prezentul acord este denunțat de către Comunitatea Europeană și statele membre CE, acesta va înceta să mai fie în vigoare la un an după data notificării. Dacă prezentul acord este denunțat de către oricare altă parte contractantă, acesta va înceta să fie în vigoare numai pentru acea parte contractantă la un an după data notificării. Totuși, serviciile aeriene operate la data încetării valabilității prezentului acord pot continua până la sfârșitul sezonului de curse regulate al Asociației de Transport Aerian Internațional (ATA) în care cade data încetării valabilității.

2. Odată cu aderarea la Uniunea Europeană a unei părți asociate, acea parte va înceta în mod automat să mai fie parte asociată în înțelesul prezentului acord și va deveni un stat membru CE.

3. Prezentul acord va înceta să fie în vigoare sau va fi suspendat cu privire la o parte asociată, dacă acordul de asociere corespunzător încetează să fie în vigoare sau este suspendat.

ARTICOLUL 32

Extinderea ECAA

Comunitatea Europeană poate cere oricărui stat sau oricărei entități care este pregătită să își compatibilizeze legislația privind transportul aerian și domeniile conexe cu cea a Comunității și cu care Comunitatea a stabilit sau stabilește un cadru de cooperare economică strânsă, cum ar fi un acord de asociere, să participe la ECAA. În acest scop, părțile contractante vor modifica prezentul acord în consecință.

ARTICOLUL 33

Aeroportul Gibraltar

1. Se înțelege că aplicarea prezentului acord pentru Aeroportul Gibraltar nu va aduce prejudicii pozițiilor juridice ale Regatului Spaniei și Marii Britanii referitoare la diferendul privind suveranitatea asupra teritoriului în care este situat aeroportul.

2. Aplicarea prezentului acord pentru Aeroportul Gibraltar va fi suspendată până când aranjamentele din Declarația comună a miniștrilor afacerilor externe ai Regatului Spaniei și Marii Britanii din 2 decembrie 1987 vor intra în vigoare.

ARTICOLUL 34

Limbile

Prezentul acord este întocmit într-un singur exemplar în limbile oficiale ale instituțiilor Uniunii Europene și ale celorlalte părți contractante, altele decât Comunitatea Europeană și statele sale membre, fiecare dintre aceste texte fiind egal autentic.

Drept care plenipotențiarilor semnatori, fiind autorizați în mod corespunzător pentru aceasta, au semnat prezentul acord.

REGULI CARE SE APLICĂ AVIAȚIEI CIVILE

Prevederile aplicabile ale următoarelor documente ale Comunității Europene trebuie să fie aplicate conform Acordului principal și anexei nr. II privind adaptările orizontale, dacă nu se specifică altfel în această anexă sau în protocoalele I—IX. În viitor, acolo unde este necesar, se vor face adaptări specifice pentru fiecare document.

A. Accesul la piață și probleme auxiliare

Nr. 2.407/92

Regulamentul Consiliului (CEE) nr. 2.407/92 din 23 iulie 1992 privind licențierea transportatorilor aerieni

Prevederi aplicabile: art. 1—18 și anexa, cu excepția referirii din art. 13 alin. 3 la art. 226 (ex 169) din Tratatul CE

Nr. 2.408/92

Regulamentul Consiliului (CEE) nr. 2.408/92 din 23 iulie 1992 privind accesul transportatorilor aerieni comunitari la rutele aeriene intracomunitare, așa cum a fost amendat sau adaptat prin:

— art. 29 al Actului privind condițiile de aderare a Republicii Austria, Republicii Finlanda și Regatului Suediei;

— Decizia Comitetului reunit al EEA nr. 7/94 din 21 martie 1994 de modificare a Protocolului 47 și anumite anexe la Acordul EEA;

— art. 20 al Actului privind condițiile de aderare a Republicii Cehe, Republicii Estonia, Republicii Cipru, Republicii Letonia, Republicii Lituania, Republicii Ungaria, Republicii Malta, Republicii Polonia, Republicii Slovenia și Republicii Slovace și adaptările tratatelor în temeiul cărora este instituită Uniunea Europeană, denumit în continuare *Actul de aderare 2003*.

Prevederi aplicabile: art. 1—15 și anexele I, II și III

Nr. 2.409/92

Regulamentul Consiliului (CEE) nr. 2.409/92 din 23 iulie 1992 privind tarifele și prețurile pentru serviciile aeriene

Prevederi aplicabile: art. 1—10

Nr. 95/93

Regulamentul Consiliului (CEE) nr. 95/93 din 18 ianuarie 1993 privind regulile comune pentru alocarea sloturilor pe aeroporturile comunitare, așa cum a fost amendat prin:

— Regulamentul (CE) nr. 894/2002 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 mai 2002 de modificare a Regulamentului Consiliului (CEE) nr. 95/93;

— Regulamentul (CE) nr. 1.554/2003 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 iulie 2003 de modificare a Regulamentului Consiliului (CEE) nr. 95/93;

— Regulamentul (CE) nr. 793/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 aprilie 2004 de modificare a Regulamentului Consiliului (CEE) nr. 95/93.

Prevederi aplicabile: art. 1—12 și art. 14 lit. a) pct. 2

În ceea ce privește aplicarea art. 12 alin. 2, prin termenul *Comisie* se înțelege Comitetul reunit.

Nr. 96/67

Directiva Consiliului 96/97/CE din 15 octombrie 1996 privind accesul la piața handlingului la sol pe aeroporturile comunitare

Prevederi aplicabile: art. 1—25 și anexa

În ceea ce privește aplicarea art. 10, prin termenul *state membre* se înțelege state membre CE.

În ceea ce privește aplicarea art. 20 alin. 2, prin termenul *Comisie* se înțelege Comitetul reunit.

Nr. 785/2004

Regulamentul (CE) nr. 785/2004 din 21 aprilie 2004 al Parlamentului European și al Consiliului privind cerințele de asigurare pentru transportatorii aerieni și operatorii aeronavelor

Prevederi aplicabile: art. 1—8 și art. 10 alin. 2

B. Managementul traficului aerian

Nr. 549/2004

Regulamentul (CE) nr. 549/2004 din 10 martie 2004 al Parlamentului European și al Consiliului care stabilește cadrul pentru crearea Cerului unic european (regulamentul-cadru)

Prevederi aplicabile: art. 1—4, art. 6 și art. 9—14

Nr. 550/2004

Regulamentul (CE) nr. 550/2004 din 10 martie 2004 al Parlamentului European și al Consiliului privind furnizarea de servicii de navigație aeriană în cadrul Cerului unic european (Regulamentul privind furnizarea serviciilor)

Prevederi aplicabile: art. 1—19, anexele I și II

Nr. 551/2004

Regulamentul (CE) nr. 551/2004 din 10 martie 2004 al Parlamentului European și al Consiliului privind organizarea și utilizarea spațiului aerian în Cerul unic european (Regulamentul spațiului aerian)

Prevederi aplicabile: art. 1—11

Nr. 552/2004

Regulamentul (CE) nr. 552/2004 din 10 martie 2004 al Parlamentului European și al Consiliului privind interoperabilitatea rețelei europene de management al traficului aerian (Regulamentul privind interoperabilitatea)

Prevederi aplicabile: art. 1—12, anexele I—V

Nr. 2.096/2005

Regulamentul Comisiei (CE) nr. 2.096/2005 din 20 decembrie 2005 privind stabilirea de cerințe comune pentru furnizarea de servicii de navigație aeriană

Prevederi aplicabile: art. 1—9, anexele I—V

Nr. 2.150/2005

Regulamentul Comisiei (CE) nr. 2.150/2005 din 23 decembrie 2005 privind stabilirea de reguli comune pentru utilizarea flexibilă a spațiului aerian

Prevederi aplicabile: art. 1—9 și anexa

C. Siguranța aviației

Nr. 3.922/91

Regulamentul Consiliului (CEE) nr. 3.922/91 din 16 decembrie 1991 privind armonizarea cerințelor tehnice și a procedurilor administrative în domeniul aviației civile, așa cum a fost amendat prin:

— Regulamentul Comisiei (CE) nr. 2.176/96 din 13 noiembrie 1996 care adaptează la progresul științific și tehnic Regulamentul Consiliului (CEE) nr. 3.922/91;

— Regulamentul Comisiei (CE) nr. 1.069/1999 din 25 mai 1999 care adaptează la progresul științific și tehnic Regulamentul Consiliului (CEE) nr. 3.922/91;

— Regulamentul Comisiei (CE) nr. 2.871/2000 din 28 decembrie 2000 care adaptează la progresul științific și tehnic Regulamentul Consiliului (CEE) nr. 3.922/91 privind armonizarea cerințelor tehnice și a procedurilor administrative în domeniul aviației civile;

— Regulamentul (CE) nr. 1.592/2002 din 15 iulie 2002 al Parlamentului European și al Consiliului privind reguli comune în domeniul aviației civile și înființarea Agenției Europene pentru Siguranța Aviației.

Prevederi aplicabile: art. 1—10, art. 12 și 13, cu excepția art. 4 alin. 1 și art. 8 alin. 2 teza 2, anexele I—III.

În ceea ce privește aplicarea art. 12, prin termenul *statele membre* se va înțelege statele membre CE.

Nr. 94/56

Directiva Consiliului 94/56/CE din 21 noiembrie 1994 care stabilește principiile fundamentale ce guvernează investigația accidentelor și a incidentelor din aviația civilă

Prevederi aplicabile: art. 1—12

În ceea ce privește aplicarea art. 9 și 12, prin termenul *Comisia* se va înțelege toate celelalte părți contractante la ECAA.

Nr. 1.592/2002

Regulamentul (CE) nr. 1.592/2002 din 15 iulie 2002 al Parlamentului European și al Consiliului privind reguli comune în domeniul aviației civile și înființarea Agenției Europene pentru Siguranța Aviației, așa cum a fost amendat prin:

— Regulamentul (CE) nr. 1.643/2003 din 22 iulie 2003 al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1.592/2002;

— Regulamentul Comisiei (CE) nr. 1.701/2003 din 24 septembrie 2003 de adaptare a art. 6 al Regulamentului (CE) nr. 1.592/2002

Prevederi aplicabile: art. 1—57, anexele I și II

Nr. 2003/42

Directiva 2.003/42/CE din 13 iunie 2003 a Parlamentului European și a Consiliului privind raportarea evenimentelor în aviația civilă

Prevederi aplicabile: art. 1—11, anexele I și II

Nr. 1.702/2003

Regulamentul Comisiei (CE) nr. 1.702/2003 din 24 septembrie 2003 de stabilire a regulilor de implementare pentru certificarea navigabilității și a protecției mediului a aeronavelor și produselor, pieselor și dispozitivelor conexe, precum și pentru certificarea organizațiilor de proiectare și producție, așa cum a fost amendat prin:

— Regulamentul Comisiei (CE) nr. 381/2005 din 7 martie 2005 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1.702/2003

Prevederi aplicabile: art. 1—4 și anexa. Perioadele de tranziție la care se face referire în acest regulament vor fi determinate de Comitetul reunit.

Nr. 2.042/2003

Regulamentul Comisiei (CE) nr. 2.042/2003 din 20 noiembrie 2003 privind aeronavigabilitatea continuă a aeronavelor și a produselor, pieselor și dispozitivelor aeronautice și privind aprobarea organizațiilor și personalului implicat în aceste activități

Prevederi aplicabile: art. 1—6, anexele I—IV

Nr. 104/2004

Regulamentul Comisiei (CE) nr. 104/2004 din 22 ianuarie 2004 de stabilire a regulilor privind organizarea și componența Consiliului de Apel al Agenției Europene pentru Siguranța Aviației

Prevederi aplicabile: art. 1—7 și anexa

Nr. 488/2005

Regulamentul Comisiei (CE) nr. 488/2005 din 21 martie 2005 privind taxele și tarifele percepute de Agenția Europeană pentru Siguranța Aviației

Nr. 2.111/2005

Regulamentul (CE) nr. 2.111/2005 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 decembrie 2005 privind stabilirea unei liste comunitare cu transportatori aerieni care sunt supuși unei interdicții de operare în interiorul Comunității și privind informarea pasagerilor transportați pe calea aerului asupra identității transportatorului aerian operațional și abrogarea art. 9 din Directiva 2004/36/CE

Prevederi aplicabile: art. 1—13 și anexa.

Produs electronic destinat exclusiv informării gratuite a persoanelor fizice asupra actelor ce se publică în Monitorul Oficial al României

D. Securitatea aeronautică

Nr. 2.320/2002

Regulamentul (CE) nr. 2.320/2002 din 16 decembrie 2002 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a regulilor comune în domeniul securității aviației civile, așa cum a fost amendat prin:

— Regulamentul (CE) nr. 849/2004 din 29 aprilie 2004 al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentului (CE) nr. 2.320/2002

Prevederi aplicabile: art. 1—12 și anexa

Nr. 622/2003

Regulamentul Comisiei (CE) nr. 622/2003 din 4 aprilie 2003 de stabilire a măsurilor pentru implementarea standardelor comune de bază privind securitatea aviației, așa cum a fost amendat prin:

— Regulamentul Comisiei (CE) nr. 68/2004 din 15 ianuarie 2004 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 622/2003;

— Regulamentul Comisiei (CE) nr. 781/2005 din 24 mai 2005 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 622/2003;

— Regulamentul Comisiei (CE) nr. 857/2005 din 6 iunie 2005 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 622/2003

Prevederi aplicabile: art. 1—5 și anexa

Nr. 1.217/2003

Regulamentul Comisiei (CE) nr. 1.217/2003 din 4 iulie 2003 de stabilire a specificațiilor comune pentru programele naționale de control al calității în domeniul securității aviației civile

Prevederi aplicabile: art. 1—11, anexele I și II

Nr. 1.486/2003

Regulamentul Comisiei (CE) nr. 1.486/2003 din 22 august 2003 de stabilire a procedurilor pentru desfășurarea inspecțiilor Comisiei în domeniul securității aviației civile

Prevederi aplicabile: art. 1—16

Nr. 1.138/2004

Regulamentul Comisiei (CE) nr. 1.138/2004 din 21 iunie 2004 de stabilire a definiției comune a părților critice ale zonelor cu acces limitat securizate pe aeroporturi

Prevederi aplicabile: art. 1—8

E. Mediul înconjurător

Nr. 89/629

Directiva Consiliului 89/629/CEE din 4 decembrie 1989 privind limitarea emisiei de zgomot de la avioanele civile subsonice cu reacție

Prevederi aplicabile: art. 1—8

Nr. 92/14

Directiva Consiliului 92/14/CEE din 2 martie 1992 privind limitarea operării avioanelor, ce intră sub incidența părții a II-a, cap. 2, volumul 1 din anexa 16 la Convenția privind aviația civilă internațională, ediția a II-a (1988), așa cum a fost amendată prin:

— Directiva Consiliului 98/20/CE din 30 martie 1998 de modificare a Directivei 92/14/CEE;

— Directiva Comisiei 1999/28/CE din 21 aprilie 1999 de modificare a anexei la Directiva Consiliului 92/14/CEE;

— Regulamentul Comisiei (CE) nr. 991/2001 din 21 mai 2001 de modificare a anexei la Directiva Consiliului 92/14/CEE

Prevederi aplicabile: art. 1—11 și anexa

Nr. 2002/30

Directiva 2002/30/CE din 26 martie 2002 a Parlamentului European și a Consiliului pentru stabilirea unor reguli și proceduri cu privire la introducerea de restricții de operare privind zgomotul pe aeroporturile comunitare, așa cum a fost amendată sau adaptată prin Actul de aderare 2003

Prevederi aplicabile: art. 1—15, anexele I și II

Nr. 2002/49

Directiva 2002/49/CE din 25 iunie 2002 a Parlamentului European și a Consiliului referitoare la evaluarea și managementul zgomotului ambiental

Prevederi aplicabile: art. 1—16, anexele I—VI

F. Aspecte sociale

Nr. 89/391

Directiva Consiliului 89/391/CEE din 12 iunie 1989 privind introducerea de măsuri pentru a încuraja îmbunătățirile în ceea ce privește siguranța și sănătatea lucrătorilor la muncă

Prevederi aplicabile: art. 1—16 și art. 18—19

Nr. 2003/88

Directiva 2003/88/CE din 4 noiembrie 2003 a Parlamentului European și a Consiliului cu privire la anumite aspecte ale organizării timpului de lucru

Prevederi aplicabile: art. 1—19, art. 21—24 și art. 26—29

Nr. 2000/79

Directiva Consiliului 2000/79/CE din 29 noiembrie 2000 privind Acordul european de organizare a timpului de muncă al lucrătorilor mobili din aviația civilă, încheiat între Asociația Companiilor Aeriene Europene (AEA), Federația Europeană a Lucrătorilor în Transporturi (ETF), Asociația Europeană a Personalului de Cabină (ECA), Asociația Europeană a Companiilor Aeriene Regionale (ERA) și Asociația Internațională a Transportatorilor Aerieni (IACA)

Prevederi aplicabile: art. 1—5

G. Protecția consumatorului

Nr. 90/314

Directiva Consiliului 90/314/CEE din 13 iunie 1990 privind pachetele de călătorie, pachetele de vacanță și pachetele turistice

Prevederi aplicabile: art. 1—10

Nr. 92/59

Directiva Consiliului 92/59/CEE din 29 iunie 1992 privind siguranța generală a produselor

Prevederi aplicabile: art. 1—19

Nr. 93/13

Directiva Consiliului 93/13/CEE din 5 aprilie 1993 privind termenele neloiale din contractele cu consumatorul

Prevederi aplicabile: art. 1—10, și anexa

În ceea ce privește aplicarea art.10, prin termenul *Comisa* se va înțelege toate celelalte părți contractante la ECAA.

Nr. 95/46

Directiva 95/46/CE din 24 octombrie 1995 a Parlamentului European și a Consiliului privind protecția persoanelor referitoare la prelucrarea datelor personale și privind libera circulație a acestor date

Prevederi aplicabile: art. 1—34

Nr. 2.027/97

Regulamentul Consiliului (CE) nr. 2.027/97 din 9 octombrie 1997 referitor la răspunderea transportatorului aerian în cazul accidentelor, așa cum a fost amendat prin:

— Regulamentul (CE) nr. 889/2002 din 13 mai 2002 al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentului Consiliului (CE) nr. 2.027/97

Prevederi aplicabile: art. 1—8

Nr. 261/2004

Regulamentul (CE) nr. 261/2004 din 11 februarie 2004 al Parlamentului European și al Consiliului care stabilește reguli comune pentru compensarea și asistența pasagerilor în cazul refuzului la îmbarcare și al anulării sau întârzierilor mari ale zborurilor și care abrogă Regulamentul (CEE) nr. 295/91

Prevederi aplicabile: art. 1—17

H. Altă legislație

Nr. 2.299/89

Regulamentul Consiliului (CEE) nr. 2.299/89 din 24 iulie 1989 privind un cod de conduită pentru sistemele computerizate de rezervare, așa cum a fost amendat prin:

— Regulamentul Consiliului (CEE) nr. 3.089/1993 din 29 octombrie 1993 de modificare a Regulamentului (CEE) nr. 2.299/89;

— Regulamentul Consiliului (CE) nr. 323/1999 din 8 februarie 1999 de modificare a Regulamentului (CEE) nr. 2.299/89

Prevederi aplicabile: art. 1—22 și anexa

Nr. 91/670

Directiva Consiliului 91/670/CEE din 16 decembrie 1991 privind acceptarea reciprocă a licențelor personalului pentru exercitarea funcțiilor în aviația civilă

Prevederi aplicabile: art. 1—8 și anexa

Nr. 3.925/91

Regulamentul Consiliului (CEE) nr. 3.925/91 din 19 decembrie 1991 privind eliminarea controalelor și formalitățile aplicabile bagajelor de cabină și de cală ale persoanelor care utilizează un zbor intracomunitar și bagajelor persoanelor care fac o croazieră intracomunitară pe mare

Prevederi aplicabile: art. 1—5

Nr. 437/2003

Regulamentul (CE) nr. 437/2003 din 27 februarie 2003 al Parlamentului European și al Consiliului privind rapoartele statistice referitoare la transportul aerian de pasageri, marfă și poștă, așa cum este amendat prin:

— Regulamentul Comisiei (CE) nr. 1.358/2003 din 31 iulie 2003 de implementare a Regulamentului Parlamentului European și al Consiliului (CE) nr. 437/2003

Prevederi aplicabile: art. 1—11, anexele I și II

Nr. 1.358/2003

Regulamentul Comisiei (CE) nr. 1.358/2003 din 31 iulie 2003 de implementare și amendare a Regulamentului Parlamentului European și al Consiliului (CE) nr. 437/2003 privind rapoartele statistice referitoare la transportul aerian de pasageri, marfă și poștă și de modificare a anexelor I și II la acesta

Prevederi aplicabile: art. 1—4, anexele I—III

Nr. 2003/96

Directiva Consiliului 2003/96/CE din 27 octombrie 2003 de restructurare a cadrului comunitar pentru taxarea produselor energetice și a electricității

Prevederi aplicabile: art. 14 (1) (b) și (2)

ANEXA Nr. II

ADAPTĂRILE ORIZONTALE ȘI ANUMITE REGULI PROCEDURALE

Prevederile actelor specificate în anexa nr. I trebuie să fie aplicabile în conformitate cu acordul și această anexă, în afară de cazul în care nu se prevede altfel în anexa nr. I. Adaptările specifice necesare documentelor individuale sunt menționate în anexa nr. I.

Prezentul acord se va aplica conform regulilor procedurale prevăzute la pct. 5 și 6 ale prezentei anexe.

1. Părțile introductive ale documentelor

Preambulurile documentelor specificate nu sunt adaptate scopurilor prezentului acord. Acestea sunt relevante în măsura

în care sunt necesare pentru interpretarea și aplicarea corespunzătoare, în contextul prezentului acord, a prevederilor conținute în aceste documente.

Produs electronic destinat exclusiv informării gratuite a persoanelor fizice asupra actelor ce se publică în Monitorul Oficial al României

2. Terminologia specifică a documentelor

Următorii termeni folosiți în cadrul documentelor menționate în anexa nr. I se vor citi după cum urmează:

- a) prin termenul *Comunitate* se va înțelege Zona europeană comună de aviație;
- b) prin termenii *dreptul comunitar*, *legislația comunitară*, *instrumente comunitare* și *Tratatul CE* se va înțelege Acordul ECAA;
- c) prin termenul *aeroport comunitar* se va înțelege aeroport situat în Zona europeană comună de aviație;
- d) prin termenul *Jurnalul Oficial al Comunităților Europene* sau *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* se va înțelege jurnalul oficial al părților contractante;
- e) prin termenul *transportator aerian comunitar* se va înțelege transportator aerian din Zona europeană comună de aviație.

3. Referirile la statele membre

Fără a aduce atingere pct. 4 al prezentei anexe, ori de câte ori documentele specificate în anexa nr. I conțin referiri la statul/stările membru/membre, referirile vor fi înțelese ca incluzând, de asemenea, pe lângă statele membre CE, și partenerii ECAA.

4. Prevederile asupra comitetelor comunității europene și consultarea părților asociate

Experții părților asociate vor fi consultați de către Comisia Europeană și li se va acorda posibilitatea de a înainta recomandările lor de fiecare dată când documentele specificate în anexa nr. I prevăd consultarea de către Comisia Europeană a Comitetelor Comunității Europene și posibilitatea de a-și prezenta recomandarea sau opinia.

Fiecare consultare va consta într-o întâlnire prezidată de către Comisia Europeană și va avea loc în cadrul Comitetului reunit, la invitația Comisiei Europene, înainte de consultarea Comitetului Comunității Europene corespunzător. Comisia

Europeană va pune la dispoziție fiecărei părți asociate toate informațiile necesare, cel puțin cu două săptămâni înaintea întâlnirii, în afară de cazul în care circumstanțe specifice cer o înștiințare mai rapidă.

Părțile asociate vor fi invitate să prezinte opiniile lor Comisiei Europene. Comisia Europeană va ține seama în mod convenit de recomandările formulate de către părțile asociate.

Prevederile menționate mai sus nu se vor aplica în cazul aplicării normelor de concurență prevăzute în prezentul acord, care vor fi guvernate de proceduri de consultare specifice, prevăzute în anexa nr. III.

5. Cooperarea și schimbul de informații

Pentru a facilita exercitarea puterilor relevante ale autorităților competente ale părților contractante, astfel de autorități vor schimba, la cerere și pe bază de reciprocitate, toate informațiile necesare funcționării corespunzătoare a prezentului acord.

6. Referirile la limbi

Părțile contractante vor avea dreptul să folosească, în cadrul procedurilor stabilite în domeniul de aplicare al prezentului acord și fără a aduce prejudicii anexei nr. IV, orice limbă oficială a instituțiilor Uniunii Europene sau a altei părți contractante. Totuși, părțile contractante sunt conștiente de faptul că folosirea limbii engleze facilitează aceste proceduri. Dacă o limbă, care nu este limbă oficială a instituțiilor Uniunii Europene, este folosită într-un document oficial, atunci va fi prezentată în mod simultan o traducere a acestui document într-o limbă oficială a instituțiilor Uniunii Europene, avându-se în vedere prevederea din propoziția precedentă. Dacă o parte contractantă intenționează să folosească în cadrul unei proceduri verbale o limbă care nu este limbă oficială a instituțiilor Uniunii Europene, atunci acea parte contractantă va asigura interpretarea simultană în limba engleză.

ANEXA Nr. III

REGULI

privind concurența și ajutorul de stat la care se face referire în art. 14 din Acordul principal

ARTICOLUL 1

Monopolurile de stat

O parte asociată va adapta în mod progresiv orice monopoluri de stat cu caracter comercial, astfel încât să asigure că, înainte de sfârșitul celei de-a doua perioade la care se face referire în protocolul la prezentul acord care conține măsurile tranzitorii cu privire la partea asociată implicată, nu există nicio discriminare între resortisanții părților contractante privind condițiile în care mărfurile sunt procurate și puse pe piață. Comitetul reunit va fi informat despre măsurile adoptate pentru atingerea acestui obiectiv.

ARTICOLUL 2

Alinierea legislației privind ajutorul de stat și concurența

1. Părțile contractante recunosc importanța armonizării legislațiilor actuale privind ajutorul de stat și concurența ale părților asociate cu cea a Comunității Europene. Părțile asociate se vor strădui să asigure că legile lor actuale și viitoare privind ajutorul de stat și concurența sunt compatibilizate gradual cu *acquis-ul* comunitar.

2. Această aliniere va începe după intrarea în vigoare a prezentului acord și se va extinde gradual asupra tuturor elementelor prevederilor Comunității Europene privind ajutorul de stat și concurența la care se face referire în prezenta anexă,

până la sfârșitul celei de-a doua perioade la care se face referire în Protocolul la prezentul acord care conține măsurile tranzitorii cu privire la partea asociată implicată. De asemenea, partea asociată va defini, în acord cu Comisia Europeană, modalitățile pentru monitorizarea implementării acțiunilor ce trebuie întreprinse pentru armonizarea legislației și intrarea în vigoare a legilor.

ARTICOLUL 3

Regulile concurenței și alte prevederi economice

1. Următoarele practici sunt incompatibile cu funcționarea adecvată a prezentului acord, în măsura în care acestea pot să afecteze comerțul între două sau mai multe părți contractante:

- (i) toate acordurile între întreprinderi, decizii ale asociațiilor de întreprinderi și practicile concertate dintre întreprinderi care au ca obiect sau efect prevenirea, restricționarea sau distorsionarea concurenței;
- (ii) abuzul uneia sau mai multor întreprinderi de poziție dominantă pe teritoriile părților contractante în întregime sau pe o parte substanțială a acestora;
- (iii) orice ajutor de stat care distorsionează sau amenință să distorsioneze concurența prin favorizarea anumitor întreprinderi sau anumitor produse.

2. Orice practici contrare prezentului articol vor fi evaluate pe baza criteriilor care decurg din aplicarea regulilor de concurență aplicabile în Comunitatea Europeană, în special din art. 81, 82, 86 și 87 ale Tratatului CE și instrumentele de interpretare adoptate de instituțiile Comunității Europene.

3. Fiecare parte asociată va asigura că unui organism public independent din punct de vedere operațional i-au fost încredințate atribuțiile necesare pentru aplicarea în totalitate a alin. 1 pct. (i) și (ii), cu privire la întreprinderile private și publice și la întreprinderile cărora le-au fost acordate drepturi speciale.

4. Fiecare parte asociată va desemna sau înființa o autoritate independentă din punct de vedere operațional căreia i-au fost încredințate atribuțiile necesare pentru aplicarea în totalitate a alin. 1 pct. (iii). Această autoritate va avea, *inter alia*, atribuțiile de a autoriza schemele de ajutor de stat și ajutor individual acordate în conformitate cu alin. 2, precum și atribuțiile de a prescrie recuperarea ajutorului de stat care a fost acordat ilegal.

5. Fiecare parte contractantă va asigura transparența în domeniul ajutorului de stat, *inter alia*, prin furnizarea către cealaltă parte contractantă a unui raport anual cu caracter regulat sau echivalent, urmând metodologia și prezentarea Comunității Europene a sondajului privind ajutorul de stat. La cererea unei părți contractante, altă parte contractantă va furniza informații privind cazuri individuale specifice de ajutor public.

6. Fiecare parte asociată va stabili un inventar cuprinzător de scheme de ajutor, instituite înainte de înființarea autorității la

care se face referire în alin. 4, și va alinia asemenea scheme de ajutor cu criteriile la care se face referire în alin. 2.

7. a) În scopurile aplicării prevederilor alin. 1 pct. (iii), părțile contractante recunosc că în decursul perioadelor la care se face referire în protocolul la prezentul acord care conține măsurile tranzitorii cu privire la o parte asociată, orice ajutor public acordat de această parte asociată va fi evaluat ținându-se cont că partea asociată implicată este privită ca o zonă identică acelor zone ale Comunității Europene descrise în art. 87 alin. 3 lit. (a) din Tratatul de înființare a Comunității Europene.

b) Până la sfârșitul primei perioade la care se face referire în protocolul la prezentul acord care conține măsurile tranzitorii cu privire la o parte asociată, această parte asociată va prezenta Comisiei Europene cifrele privind PIB pe cap de locuitor, armonizate cu nivelul NUTS II. Autoritatea la care se face referire în alin. 4 și Comisia Europeană vor evalua apoi împreună eligibilitatea regiunilor părții asociate implicate, precum și intensitatea maximă a ajutorului în legătură cu aceasta, în scopul elaborării hărții de ajutor regional pe baza liniilor directe relevante ale Comunității Europene.

8. Dacă una dintre părțile contractante consideră că o practică specifică este incompatibilă cu termenii alin. 1, aceasta poate să întreprindă măsurile adecvate după consultări în cadrul Comitetului reunit sau după 30 de zile lucrătoare care urmează remiterii pentru o astfel de consultare.

9. Părțile contractante vor face schimb de informații ținând cont de limitările impuse de cerințele privind confidențialitatea profesională și de afaceri.

ANEXA Nr. IV

REMITERI LA CURTEA DE JUSTIȚIE A COMUNITĂȚILOR EUROPENE

1. Principii generale referitoare la art. 16 din acord

1. Procedurile stabilite de Curtea de Justiție a Comunităților Europene, denumită în continuare *Curtea de Justiție*, pentru remiteri în cazul deciziilor preliminare din cadrul Comunității Europene se vor aplica în măsura în care sunt adecvate. Ca urmare a deciziei preliminare, curtea sau tribunalul unei părți contractante va aplica interpretarea hotărâtă de Curtea de Justiție.

2. Părțile contractante vor avea aceleași drepturi, în cadrul acestui acord, de a prezenta observații Curții de Justiție ca și statele membre CE.

2. Limitele și modalitățile procedurii stabilite la art. 16 alin. 2 din acord

1. Atunci când, în conformitate cu teza a doua din art. 16 alin. 2, o parte contractantă adoptă o decizie privind limitele și modalitățile remiterilor la Curtea de Justiție, decizia trebuie să specifice:

a) că orice curte sau tribunal a/al părții contractante ale cărei/cărui hotărâri nu pot fi corectate legal în conformitate cu legislația națională trebuie să solicite Curții de Justiție să emită o decizie preliminară într-un caz ce se află în curs de judecare în fața sa și care privește validitatea sau interpretarea unui act la care se face referire în art. 16 alin. 2, dacă tribunalul sau curtea respectivă consideră că o decizie cu privire la acel caz îi este necesară pentru a emite o hotărâre judecătorească; sau

b) că orice curte sau tribunal a/al acelei părți contractante poate solicita Curții de Justiție să emită o decizie preliminară în cazul unei probleme prezentate în fața sa și care privește validitatea sau interpretarea unui act la care se face referire în art. 16 alin. 2, dacă acel tribunal sau acea curte consideră că o decizie cu privire la acel caz îi este necesară pentru a emite o hotărâre judecătorească.

Produc electronic destinat exclusiv informării gratuite a persoanelor fizice asupra actelor ce se publică în Monitorul Oficial al României

2. Modalitățile de aplicare a art. 16 alin. 2 se vor baza pe principiile prevederilor legale ce guvernează activitatea Curții de Justiție, inclusiv ale prevederilor relevante ale Tratatului CE, ale Statutului și Regulilor de procedură ale Curții de Justiție, precum și pe jurisprudența acesteia. În cazul în care se ia o decizie privind modalitățile de aplicare a acestei prevederi, partea contractantă trebuie să ia, de asemenea, în considerare recomandarea practică oferită de Curtea de Justiție în avizul informativ privind adresări din partea instanțelor naționale pentru decizii preliminare.

3. Remiteri în conformitate cu art. 20 alin. 3 din acord

Curtea de Justiție va trata diferendele prezentate acesteia, în conformitate cu art. 20 alin. 3 din acord, în aceeași manieră ca și cele care îi sunt prezentate în conformitate cu art. 239 al Tratatului CE.

4. Remiterile la Curtea de Justiție și limbile folosite

Părțile contractante au dreptul să folosească orice limbă oficială a instituțiilor Uniunii Europene sau a altei părți contractante pentru procedurile de la Curtea de Justiție stabilite în cadrul acestui acord. Dacă se folosește o limbă într-un document oficial care nu este o limbă oficială a instituțiilor Uniunii Europene, traducerea în limba franceză trebuie prezentată simultan. Dacă o parte contractantă intenționează să folosească în cadrul unei proceduri verbale o limbă care nu este limbă oficială a instituțiilor Uniunii Europene, partea contractantă trebuie să asigure interpretarea simultană în limba franceză.

P R O T O C O L U L I

Aranjamente tranzitorii între Comunitatea Europeană și statele membre CE, pe de o parte, și Republica Albania, pe de altă parte

ARTICOLUL 1

Perioade de tranziție

1. Prima perioadă de tranziție se va extinde de la data intrării în vigoare a prezentului acord până când toate condițiile prevăzute la art. 2 alin. 1 din prezentul protocol vor fi îndeplinite de către Republica Albania, denumită în continuare *Albania*, după cum vor fi verificate printr-o evaluare întreprinsă de către Comunitatea Europeană.

2. A doua perioadă de tranziție se va extinde de la sfârșitul primei perioade de tranziție până la îndeplinirea de către Albania a tuturor condițiilor prevăzute la art. 2 alin. 2 din prezentul protocol, după cum vor fi verificate printr-o evaluare întreprinsă de către Comunitatea Europeană.

ARTICOLUL 2

Condiții referitoare la tranziție

1. Până la sfârșitul primei perioade de tranziție, Albania:

- (i) va fi membră cu drepturi depline a JAA și va depune toate eforturile pentru implementarea în întregime a legislației din domeniul siguranței aviației, așa cum este prevăzută în anexa nr. I;
- (ii) va aplica Documentul 30 ECAC și va depune toate eforturile pentru implementarea în întregime a legislației din domeniul securității aviației, așa cum este prevăzută în anexa nr. I;
- (iii) va aplica Regulamentul (CEE) nr. 3.925/91 (referitor la eliminarea controalelor la bagajele de cabină și de cală), Regulamentul (CEE) nr. 2.409/92 (referitor la tarifele și prețurile pentru serviciile aeriene), Directiva 94/56/CE (referitoare la investigarea accidentelor), Regulamentul (CEE) nr. 2.027/97 (referitor la răspunderea transportatorului aerian în cazul accidentelor), Directiva 2003/42/CE (referitoare la raportarea evenimentelor), Regulamentul (CE) nr. 261/2004 (privind refuzul îmbarcării), Directiva 2000/79/CE (referitoare la timpul de muncă în aviația civilă) și Directiva 2003/88/CE (referitoare la timpul de lucru), așa cum sunt prevăzute în anexa nr. I;
- (iv) va separa furnizorii de servicii de trafic aerian de organismul național de reglementare, va înființa un organism național de supervizare a serviciilor de trafic aerian, va începe reorganizarea spațiului său aerian într-un bloc sau mai multe blocuri funcționale și va aplica o utilizare flexibilă a spațiului aerian;
- (v) va ratifica Convenția pentru unificarea anumitor reguli referitoare la transportul aerian internațional (Convenția de la Montreal);
- (vi) va face suficiente progrese în implementarea regulilor referitoare la ajutorul de stat și concurența, incluse într-un acord menționat la art. 14 alin. 1 din Acordul principal sau în anexa nr. III la prezentul acord, oricare ar fi aplicabil.

2. Până la sfârșitul celei de-a doua perioade de tranziție, Albania va aplica prezentul acord, inclusiv întreaga legislație prevăzută în anexa nr. I.

ARTICOLUL 3

Aranjamente tranzitorii

1. Fără a ține seama de prevederile art. 1 alin. 1 din Acordul principal,

a) pe durata primei perioade de tranziție:

- (i) transportatorilor aeriени comunitari și transportatorilor aeriени licențiați de către Albania li se va permite să își exercite în mod nelimitat drepturile de trafic între orice punct din Albania și orice punct dintr-un stat membru CE;
- (ii) transportatorilor aeriени comunitari nu vor fi deținuți în majoritate sau nu se vor afla sub controlul efectiv al Albaniei ori al resortisanților acesteia și transportatorii aeriени licențiați de către Albania nu vor fi deținuți în majoritate sau nu se vor afla sub controlul efectiv al statelor membre CE ori al resortisanților acestora;

b) pe durata celei de-a doua perioade de tranziție:

- (i) transportatorilor aeriени licențiați de către Albania li se va permite să își exercite drepturile de trafic prevăzute la lit. a) pct. (i);
- (ii) transportatorilor aeriени comunitari li se va permite să își exercite în mod nelimitat drepturile de trafic între puncte situate în Albania și alte părți asociate și li se va permite să schimbe, în orice punct, o aeronavă cu o altă aeronavă, cu condiția ca acel zbor să fie parte a unui serviciu care deservește un punct situat într-un stat membru;
- (iii) transportatorilor aeriени licențiați de către Albania li se va permite să își exercite în mod nelimitat drepturile de trafic între puncte situate în diferite state membre CE și li se va permite să schimbe, în orice punct, o aeronavă cu o altă aeronavă, cu condiția că acel zbor să fie parte a unui serviciu care deservește un punct situat în Albania.

2. În sensul prezentului articol, *transportator aerian comunitar* va însemna un transportator aerian licențiat de către un stat membru CE, Norvegia sau Islanda.

3. Art. 7 și 8 din Acordul principal nu se vor aplica până la sfârșitul celei de-a doua perioade de tranziție, fără a prejudicia obligația Albaniei și a Comunității de a acorda licențe de operare, în conformitate cu documentele menționate în anexa nr. I, transportatorilor aeriени care sunt deținuți în majoritate sau se află sub controlul statelor membre CE ori al resortisanților acestora și transportatorilor aeriени care sunt deținuți în majoritate sau se află sub controlul Albaniei ori al resortisanților acesteia, de la sfârșitul primei perioade de tranziție.

ARTICOLUL 4

Siguranța aviației

1. La începutul primei perioade de tranziție, Albania va fi implicată cu statut de observator în activitatea Agenției Europene pentru Siguranța Aviației.

2. La sfârșitul celei de-a doua perioade de tranziție, Comitetul reunit, înființat conform art. 18 din Acordul principal, va stabili în mod explicit statutul și condițiile pentru participarea Albaniei la Agenția Europeană pentru Siguranța Aviației.

3. Până la sfârșitul celei de-a doua perioade de tranziție, dacă sunt identificate deficiențe în ceea ce privește siguranța, Comunitatea Europeană poate cere să i se acorde unui

transportator aerian licențiat de către Albania permisiunea de a opera pe rute aeriene spre, dinspre sau în interiorul Comunității Europene, cu condiția unei evaluări specifice de siguranță. O astfel de evaluare va fi efectuată de către Comunitatea Europeană în mod expeditiv, în scopul evitării oricărei întârzieri exagerate în exercitarea drepturilor de trafic.

ARTICOLUL 5

Securitatea aeronautică

1. La începutul celei de-a doua perioade de tranziție, partea confidențială din legislația în domeniul securității, așa cum este

prevăzută în anexa nr. I, va fi disponibilă autorității competente din Albania.

2. Până la sfârșitul celei de-a doua perioade de tranziție, dacă sunt identificate deficiențe în ceea ce privește securitatea, Comunitatea Europeană poate cere să i se acorde unui transportator licențiat de către Albania permisiunea de a opera pe rute aeriene spre, dinspre sau în interiorul Comunității Europene, cu condiția unei evaluări specifice în domeniul securității. O astfel de evaluare va fi efectuată de către Comunitatea Europeană în mod expeditiv, în scopul evitării oricărei întârzieri exagerate în exercitarea drepturilor de trafic.

PROTOCOLUL II

Aranjamente tranzitorii între Comunitatea Europeană și statele membre CE, pe de o parte, și Bosnia și Herțegovina, pe de altă parte

ARTICOLUL 1

Perioade de tranziție

1. Prima perioadă de tranziție se va extinde de la data intrării în vigoare a prezentului acord până când toate condițiile prevăzute la art. 2 alin. 1 din prezentul protocol vor fi îndeplinite de către Bosnia și Herțegovina, după cum vor fi verificate printr-o evaluare întreprinsă de Comunitatea Europeană.

2. A doua perioadă de tranziție se va extinde de la sfârșitul primei perioade de tranziție până la îndeplinirea de către Bosnia și Herțegovina a tuturor condițiilor prevăzute la art. 2 alin. 2 din prezentul protocol, după cum vor fi verificate printr-o evaluare întreprinsă de către Comunitatea Europeană.

ARTICOLUL 2

Condiții referitoare la tranziție

1. Până la sfârșitul primei perioade de tranziție, Bosnia și Herțegovina:

- (i) va fi membră cu drepturi depline a JAA și va depune toate eforturile pentru implementarea în întregime a legislației din domeniul siguranței aviației, așa cum este prevăzută în anexa nr. I;
- (ii) va aplica Documentul 30 ECAC și va depune toate eforturile pentru implementarea în întregime a legislației din domeniul securității aviației, așa cum este prevăzută în anexa nr. I;
- (iii) va aplica Regulamentul (CEE) nr. 3.925/91 (referitor la eliminarea controalelor la bagajele de cabină și de cală), Regulamentul (CEE) nr. 2.409/92 (referitor la tarifele și prețurile pentru serviciile aeriene), Directiva 94/56/CE (referitoare la investigarea accidentelor), Directiva 96/67/CE (privind serviciile de handling la sol), Regulamentul (CE) nr. 2.027/97 (referitor la răspunderea transportatorului aerian în cazul accidentelor), Directiva 2003/42/CE (referitoare la raportarea evenimentelor), Regulamentul CE nr. 261/2004 (privind refuzul îmbarcării), Directiva 2000/79/CE (referitoare la timpul de muncă în aviația civilă) și Directiva 2003/88/CE (referitoare la timpul de lucru), așa cum sunt prevăzute în anexa nr. I;
- (iv) va ratifica Convenția pentru unificarea anumitor reguli referitoare la transportul aerian internațional (Convenția de la Montreal);
- (v) va face suficiente progrese în implementarea regulilor referitoare la ajutorul de stat și concurența, incluse într-un acord menționat la art. 14 alin. 1 din Acordul principal sau în anexa nr. III la prezentul acord, oricare ar fi aplicabil.

2. Până la sfârșitul celei de-a doua perioade de tranziție, Bosnia și Herțegovina:

- (i) va separa furnizorii de servicii de trafic aerian de organismul național de reglementare, va înființa un organism național de supervizare a serviciilor de trafic aerian, va începe reorganizarea spațiului său aerian într-un bloc sau mai multe blocuri funcționale și va aplica o utilizare flexibilă a spațiului aerian;
- (ii) va aplica prezentul acord, inclusiv întreaga legislație prevăzută în anexa nr. I.

ARTICOLUL 3

Aranjamente tranzitorii

1. Fără a ține seama de art. 1 alin. 1 din Acordul principal, a) pe durata primei perioade de tranziție:

- (i) transportatorilor aeriени comunitari și transportatorilor aeriени licențiați de către Bosnia și Herțegovina li se va permite să își exercite în mod nelimitat drepturile de trafic între orice punct din Bosnia și Herțegovina și orice punct dintr-un stat membru CE;
- (ii) transportatorii aeriени comunitari nu vor fi deținuți în majoritate sau nu se vor afla sub controlul efectiv al Bosniei și Herțegovinei sau al resortisanților acesteia și transportatorii aeriени licențiați de către Bosnia și Herțegovina nu vor fi deținuți în majoritate sau nu se vor afla sub controlul efectiv al statelor membre CE sau al resortisanților acestora.

b) pe durata celei de-a doua perioade de tranziție:

- (i) transportatorilor aeriени licențiați de către Bosnia și Herțegovina li se va permite să își exercite drepturile de trafic prevăzute la lit. a) pct. (i);
- (ii) transportatorilor aeriени comunitari li se va permite să își exercite în mod nelimitat drepturile de trafic între puncte situate în Bosnia și Herțegovina și alte părți asociate și li se va permite să schimbe, în orice punct, o aeronavă cu o altă aeronavă, cu condiția ca acel zbor să fie parte a unui serviciu care deservește un punct situat într-un stat membru;
- (iii) transportatorilor aeriени licențiați de către Bosnia și Herțegovina li se va permite să își exercite în mod nelimitat drepturile de trafic între puncte situate în diferite state membre CE și li se va permite să schimbe, în orice punct, o aeronavă cu o altă aeronavă, cu condiția ca acel zbor să fie parte a unui serviciu care deservește un punct situat în Bosnia și Herțegovina.

2. În sensul prezentului articol, *transportator aerian comunitar* va însemna un transportator aerian, licențiat de către un stat membru CE, Norvegia sau Islanda.

3. Art. 7 și 8 din Acordul principal nu se vor aplica până la sfârșitul celei de-a doua perioade de tranziție, fără a prejudicia obligația Bosniei și Herțegovinei și a Comunității de a acorda licențe de operare, în conformitate cu documentele menționate în anexa nr. I, transportatorilor aerieni care sunt deținuți în majoritate sau se află sub controlul statelor membre CE sau al resortisanților acestora și transportatorilor aerieni care sunt deținuți în majoritate ori se află sub controlul Bosniei și Herțegovinei sau al resortisanților acesteia, de la sfârșitul primei perioade de tranziție.

ARTICOLUL 4

Siguranța aviației

1. La începutul primei perioade de tranziție, Bosnia și Herțegovina va fi implicată cu statut de observator în activitatea Agenției Europene pentru Siguranța Aviației.

2. La sfârșitul celei de-a doua perioade de tranziție, Comitetul reunit, înființat conform art. 18 din Acordul principal, va stabili în mod explicit statutul și condițiile pentru participarea Bosniei și Herțegovinei la Agenția Europeană pentru Siguranța Aviației.

3. Până la sfârșitul celei de-a doua perioade de tranziție, dacă sunt identificate deficiențe în ceea ce privește siguranța,

Comunitatea Europeană poate cere să i se acorde unui transportator aerian licențiat de către Bosnia și Herțegovina permisiunea de a opera pe rute aeriene spre, dinspre sau în interiorul Comunității Europene, cu condiția unei evaluări specifice de siguranță. O astfel de evaluare va fi efectuată de către Comunitatea Europeană în mod expeditiv, în scopul evitării oricărei întârzieri exagerate în exercitarea drepturilor de trafic.

ARTICOLUL 5

Securitatea aeronautică

1. La începutul celei de-a doua perioade de tranziție, partea confidențială din legislația în domeniul securității, așa cum este prevăzută în anexa nr. I, va fi disponibilă autorității competente din Bosnia și Herțegovina.

2. Până la sfârșitul celei de-a doua perioade de tranziție, dacă sunt identificate deficiențe în ceea ce privește securitatea, Comunitatea Europeană poate cere să i se acorde unui transportator licențiat de către Bosnia și Herțegovina permisiunea de a opera pe rute aeriene spre, dinspre sau în interiorul Comunității Europene, cu condiția unei evaluări specifice în domeniul securității. O astfel de evaluare va fi efectuată de către Comunitatea Europeană în mod expeditiv, în scopul evitării oricărei întârzieri exagerate în exercitarea drepturilor de trafic.

PROTOCOLUL III

Aranjamente tranzitorii între Comunitatea Europeană și statele membre CE, pe de o parte, și Republica Bulgaria, pe de altă parte

ARTICOLUL 1

Perioada de tranziție

1. Perioada de tranziție se va extinde de la data intrării în vigoare a prezentului acord până când toate condițiile prevăzute la art. 2 al prezentului protocol vor fi îndeplinite de către Republica Bulgaria, denumită în continuare *Bulgaria*, după cum vor fi verificate printr-o evaluare întreprinsă de către Comunitatea Europeană și nu mai târziu de data aderării Bulgariei la Uniunea Europeană.

2. Referirile la *a doua perioadă de tranziție* în acest acord ori în anexele la acesta vor însemna în cazul Bulgariei perioada de tranziție menționată la alin. 1.

ARTICOLUL 2

Condiții referitoare la tranziție

Până la sfârșitul perioadei de tranziție, Bulgaria va aplica prezentul acord, inclusiv întreaga legislație prevăzută în anexa nr. I, așa cum este prevăzută la art. 3 din Acordul principal.

ARTICOLUL 3

Aranjamente tranzitorii

1. Fără a ține seama de art. 1 alin. 1 din Acordul principal, pe durata perioadei de tranziție:

- (i) transportatorilor aerieni comunitari și transportatorilor aerieni licențiați de către Bulgaria li se va permite să își exercite în mod nelimitat drepturile de trafic între orice punct din Bulgaria și orice punct dintr-un stat membru CE;
- (ii) transportatorilor aerieni comunitari li se va permite să își exercite în mod nelimitat drepturile de trafic între puncte situate în Bulgaria și alte părți asociate și li se va permite să schimbe, în orice punct, o aeronavă cu o altă aeronavă, cu condiția ca acel

zbor să fie parte a unui serviciu care deservește un punct situat într-un stat membru;

(iii) transportatorilor aerieni licențiați de către Bulgaria li se va permite să își exercite în mod nelimitat drepturile de trafic între puncte situate în diferite state membre CE și li se va permite să schimbe, în orice punct, o aeronavă cu o altă aeronavă, cu condiția ca acel zbor să fie parte a unui serviciu care deservește un punct situat în Bulgaria.

2. În sensul prezentului articol, *transportator aerian comunitar* va însemna un transportator aerian, licențiat de către un stat membru CE, Norvegia sau Islanda.

3. Art. 7 și 8 din Acordul principal nu se vor aplica până la sfârșitul perioadei de tranziție, fără a prejudicia obligația Bulgariei și a Comunității de a acorda licențe de operare, în conformitate cu documentele menționate în anexa nr. I, transportatorilor aerieni care sunt deținuți în majoritate sau se află sub controlul statelor membre CE ori al resortisanților acestora și transportatorilor aerieni care sunt deținuți în majoritate sau se află sub controlul Bulgariei ori al resortisanților acesteia, de la începutul perioadei de tranziție.

ARTICOLUL 4

Siguranța aviației

1. La sfârșitul perioadei de tranziție, Comitetul reunit, înființat conform art. 18 din Acordul principal, va stabili în mod explicit statutul și condițiile pentru participarea Bulgariei la Agenția Europeană pentru Siguranța Aviației.

2. Până la sfârșitul perioadei de tranziție, dacă sunt identificate deficiențe în ceea ce privește siguranța, Comunitatea Europeană poate cere să i se acorde unui transportator aerian licențiat de către Bulgaria permisiunea de a opera pe rute aeriene spre, dinspre sau în interiorul Comunității Europene, cu condiția unei evaluări specifice de siguranță. O

astfel de evaluare va fi efectuată de către Comunitatea Europeană în mod expeditiv, în scopul evitării oricărei întârzieri exagerate în exercitarea drepturilor de trafic.

ARTICOLUL 5

Securitatea aeronautică

Până la sfârșitul perioadei de tranziție, dacă sunt identificate deficiențe în ceea ce privește securitatea, Comunitatea

Europeană poate cere să i se acorde unui transportator licențiat de către Bulgaria permisiunea de a opera pe rute aeriene spre, dinspre sau în interiorul Comunității Europene, cu condiția unei evaluări specifice în domeniul securității. O astfel de evaluare va fi efectuată de către Comunitatea Europeană în mod expeditiv, în scopul evitării oricărei întârzieri exagerate în exercitarea drepturilor de trafic.

PROTocolUL IV

Aranjamente tranzitorii între Comunitatea Europeană și statele membre CE, pe de o parte, și Republica Croația, pe de altă parte

ARTICOLUL 1

Perioade de tranziție

1. Prima perioadă de tranziție se va extinde de la data intrării în vigoare a prezentului acord până când toate condițiile prevăzute la art. 2 alin. 1 din prezentul protocol vor fi îndeplinite de către Republica Croația, denumită în continuare *Croația*, după cum vor fi verificate printr-o evaluare întreprinsă de către Comunitatea Europeană.

2. A doua perioadă de tranziție se va extinde de la sfârșitul primei perioade de tranziție până la îndeplinirea de către Croația a tuturor condițiilor prevăzute la art. 2 alin. 2 din prezentul protocol, după cum vor fi verificate printr-o evaluare întreprinsă de către Comunitatea Europeană .

ARTICOLUL 2

Condiții referitoare la tranziție

1. Până la sfârșitul primei perioade de tranziție, Croația:

- (i) va fi membră cu drepturi depline a JAA și va depune toate eforturile pentru implementarea în întregime a legislației din domeniul siguranței aviației, așa cum este prevăzută în anexa nr. I;
- (ii) va aplica Documentul 30 ECAC și va depune toate eforturile pentru implementarea în întregime a legislației din domeniul securității aviației, așa cum este prevăzută în anexa nr. I;
- (iii) va aplica Regulamentul (CEE) nr. 3.925/91 (referitor la eliminarea controalelor la bagajele de cabină și de cală), Regulamentul (CEE) nr. 2.409/92 (referitor la tarifele și prețurile pentru serviciile aeriene), Directiva 94/56/CE (referitoare la investigarea accidentelor), Directiva 96/67/CE (privind serviciile de handling la sol), Regulamentul (CE) nr. 2.027/97 (referitor la răspunderea transportatorului aerian în cazul accidentelor), Directiva 2003/42/CE (referitoare la raportarea evenimentelor), Regulamentul (CE) nr. 261/2004 (privind refuzul îmbarcării), Directiva 2000/79/CE (referitoare la timpul de muncă în aviația civilă) și Directiva 2003/88/CE (referitoare la timpul de lucru), așa cum sunt prevăzute în anexa nr. I;
- (iv) va separa furnizorii de servicii de trafic aerian de organismul național de reglementare, va înființa un organism național de supervizare a serviciilor de trafic aerian, va începe reorganizarea spațiului său aerian într-un bloc sau mai multe blocuri funcționale și va aplica o utilizare flexibilă a spațiului aerian;
- (v) va ratifica Convenția pentru unificarea anumitor reguli referitoare la transportul aerian internațional (Convenția de la Montreal);

(vi) va face suficiente progrese în implementarea regulilor referitoare la ajutorul de stat și concurența, incluse într-un acord menționat la art. 14 alin. 1 din Acordul principal sau în anexa nr. III la prezentul acord, oricare ar fi aplicabil.

2. Până la sfârșitul celei de-a doua perioade de tranziție, Croația va aplica prezentul acord, inclusiv întreaga legislație prevăzută în anexa nr. I.

ARTICOLUL 3

Aranjamente tranzitorii

1. Fără a ține seama de art. 1 alin. 1 din Acordul principal, a) pe durata primei și celei de-a doua perioade de tranziție, transportatorilor aeriени comunitari și transportatorilor aeriени licențiați de către Croația li se va permite să își exercite în mod nelimitat drepturile de trafic între orice punct din Croația și orice punct dintr-un stat membru CE;

b) pe durata celei de-a doua perioade de tranziție:

- (i) transportatorilor aeriени licențiați de către Croația li se va permite să își exercite drepturile de trafic prevăzute la lit. a);
- (ii) transportatorilor aeriени comunitari li se va permite să își exercite în mod nelimitat drepturile de trafic între puncte situate în Croația și alte părți asociate și li se va permite să schimbe, în orice punct, o aeronavă cu o altă aeronavă, cu condiția ca acel zbor să fie parte a unui serviciu care deservește un punct situat într-un stat membru;
- (iii) transportatorilor aeriени licențiați de către Croația li se va permite să își exercite în mod nelimitat drepturile de trafic între puncte situate în diferite state membre CE și li se va permite să schimbe, în orice punct, o aeronavă cu o altă aeronavă, cu condiția ca acel zbor să fie parte a unui serviciu care deservește un punct situat în Croația.

c) Până la sfârșitul celei de-a doua perioade de tranziție, transportatorii aeriени comunitari nu vor fi deținuți în majoritate sau nu se vor afla sub controlul efectiv al Croației ori al resortisanților acesteia și transportatorii aeriени licențiați de către Croația nu vor fi deținuți în majoritate sau nu se vor afla sub controlul efectiv al statelor membre CE ori al resortisanților acestora.

2. În sensul prezentului articol, *transportator aerian comunitar* va însemna un transportator aerian, licențiat de către un stat membru CE, Norvegia sau Islanda.

3. Art. 7 și 8 din Acordul principal nu se vor aplica până la sfârșitul celei de-a doua perioade de tranziție, fără a prejudicia obligația Croației și a Comunității de a acorda licențe de operare, în conformitate cu documentele menționate în anexa nr. I, transportatorilor aeriени care sunt deținuți în majoritate sau se află sub controlul statelor membre CE ori al resortisanților

acestora și transportatorilor aerieni care sunt deținuți în majoritate sau se află sub controlul Croației ori al resortisanților acesteia, de la sfârșitul primei perioade de tranziție.

ARTICOLUL 4 Siguranța aviației

1. La începutul primei perioade de tranziție, Croația va fi implicată cu statut de observator în activitatea Agenției Europene pentru Siguranța Aviației.

2. La sfârșitul celei de-a doua perioade de tranziție, Comitetul reunit, înființat conform art. 18 din Acordul principal, va stabili în mod explicit statutul și condițiile pentru participarea Croației la Agenția Europeană pentru Siguranța Aviației.

3. Până la sfârșitul celei de-a doua perioade de tranziție, dacă sunt identificate deficiențe în ceea ce privește siguranța, Comunitatea Europeană poate cere să i se acorde unui transportator aerian licențiat de către Croația permisiunea de a opera pe rute aeriene spre, dinspre sau în interiorul Comunității Europene, cu condiția unei evaluări specifice de siguranță. O

astfel de evaluare va fi efectuată de către Comunitatea Europeană în mod expeditiv, în scopul evitării oricărei întârzieri exagerate în exercitarea drepturilor de trafic.

ARTICOLUL 5 Securitatea aeronautică

1. La începutul celei de-a doua perioade de tranziție, partea confidențială din legislația în domeniul securității, așa cum este prevăzută în anexa nr. I, va fi disponibilă autorității competente din Croația.

2. Până la sfârșitul celei de-a doua perioade de tranziție, dacă sunt identificate deficiențe în ceea ce privește securitatea, Comunitatea Europeană poate cere să i se acorde unui transportator licențiat de către Croația permisiunea de a opera pe rute aeriene spre, dinspre sau în interiorul Comunității Europene, cu condiția unei evaluări specifice în domeniul securității. O astfel de evaluare va fi efectuată de către Comunitatea Europeană în mod expeditiv, în scopul evitării oricărei întârzieri exagerate în exercitarea drepturilor de trafic.

PROTOCOLUL V

Aranjamente tranzitorii între Comunitatea Europeană și statele membre CE, pe de o parte, și Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei, pe de altă parte

ARTICOLUL 1 Perioade de tranziție

1. Prima perioadă de tranziție se va extinde de la data intrării în vigoare a prezentului acord până când toate condițiile prevăzute la art. 2 alin. 1 din prezentul protocol vor fi îndeplinite de către Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei, după cum vor fi verificate printr-o evaluare întreprinsă de către Comunitatea Europeană.

2. A doua perioadă de tranziție se va extinde de la sfârșitul primei perioade de tranziție până la îndeplinirea de către Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei a tuturor condițiilor prevăzute la art. 2 alin. 2 din prezentul protocol, după cum vor verificate printr-o evaluare întreprinsă de către Comunitatea Europeană.

ARTICOLUL 2 Condiții referitoare la tranziție

1. Până la sfârșitul primei perioade de tranziție, Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei:

- (i) va fi membră cu drepturi depline a JAA și va depune toate eforturile pentru implementarea în întregime a legislației din domeniul siguranței aviației, așa cum este prevăzută în anexa nr. I;
- (ii) va aplica Documentul 30 ECAC și va depune toate eforturile pentru implementarea în întregime a legislației din domeniul securității aviației, așa cum este prevăzută în anexa nr. I;
- (iii) va aplica Regulamentul (CEE) nr. 3.925/91 (referitor la eliminarea controalelor la bagajele de cabină și de cală), Regulamentul (CEE) nr. 2.409/92 (referitor la tarifele și prețurile pentru serviciile aeriene), Directiva 94/56/CE (referitoare la investigarea accidentelor), Directiva 96/67/CE (privind serviciile de handling la sol), Directiva 2003/42/CE (referitoare la raportarea evenimentelor), Directiva 2000/79/CE (referitoare la timpul de muncă în aviația civilă) și Directiva 2003/88/CE (referitoare la timpul de lucru), așa cum sunt prevăzute în anexa nr. I;

Produs electronic destinat exclusiv informării gratuite a persoanelor fizice asupra actelor ce se publică în Monitorul Oficial al României

- (iv) va separa furnizorii de servicii de trafic aerian de organismul național de reglementare, va înființa un organism național de supervizare a serviciilor de trafic aerian, va începe reorganizarea spațiului său aerian într-un bloc sau mai multe blocuri funcționale și va aplica o utilizare flexibilă a spațiului aerian;
- (v) va ratifica Convenția pentru unificarea anumitor reguli referitoare la transportul aerian internațional (Convenția de la Montreal);
- (vi) va face suficiente progrese în implementarea regulilor referitoare la ajutorul de stat și concurență, incluse într-un acord menționat la art. 14 alin. 1 din Acordul principal sau în anexa nr. III la prezentul acord, oricare ar fi aplicabil.

2. Până la sfârșitul celei de-a doua perioade de tranziție, Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei va aplica prezentul acord, inclusiv întreaga legislație prevăzută în anexa nr. I.

ARTICOLUL 3 Aranjamente tranzitorii

1. Fără a ține seama de art. 1 alin. 1 din Acordul principal,
- a) pe durata primei perioade de tranziție:
 - (i) transportatorilor aerieni comunitari și transportatorilor aerieni licențiați de către Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei li se va permite să își exercite în mod nelimitat drepturile de trafic între orice punct din Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei și orice punct dintr-un stat membru CE;
 - (ii) transportatorii aerieni comunitari nu vor fi deținuți în majoritate sau nu se vor afla sub controlul efectiv al Fostei Republici Iugoslave a Macedoniei sau al resortisanților acesteia și transportatorii aerieni licențiați de către Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei nu vor fi deținuți în majoritate sau nu se vor afla sub controlul efectiv al statelor membre CE sau al resortisanților acestora;

- b) pe durata celei de-a doua perioade de tranziție:
- (i) transportatorilor aerieni licențiați de către Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei li se va permite să își exercite drepturile de trafic prevăzute la lit. a) pct. (i);
 - (ii) transportatorilor aerieni comunitari li se va permite să își exercite în mod nelimitat drepturile de trafic între puncte situate în Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei și alte părți asociate și li se va permite să schimbe, în orice punct, o aeronavă cu o altă aeronavă, cu condiția ca acel zbor să fie parte a unui serviciu care deservește un punct situat într-un stat membru;
 - (iii) transportatorilor aerieni licențiați de către Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei li se va permite să își exercite în mod nelimitat drepturile de trafic între puncte situate în diferite state membre CE și li se va permite să schimbe, în orice punct, o aeronavă cu o altă aeronavă, cu condiția ca acel zbor să fie parte a unui serviciu care deservește un punct situat în Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei.

2. În sensul prezentului articol, *transportator aerian comunitar* va însemna un transportator aerian licențiat de către un stat membru CE, Norvegia sau Islanda.

3. Art. 7 și 8 din Acordul principal nu se vor aplica până la sfârșitul celei de-a doua perioade de tranziție, fără a prejudicia obligația Fostei Republici Iugoslave a Macedoniei și a Comunității de a acorda licențe de operare, în conformitate cu documentele menționate în anexa nr. I, transportatorilor aerieni care sunt deținuți în majoritate sau se află sub controlul statelor membre CE ori al resortisanților acestora și transportatorilor aerieni care sunt deținuți în majoritate sau se află sub controlul Fostei Republici Iugoslave a Macedoniei ori al resortisanților acesteia, de la sfârșitul primei perioade de tranziție.

ARTICOLUL 4

Aplicarea unei anumite legislații de către Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei

Fără a ține seama de art. 2 din prezentul acord, până la intrarea în vigoare a prezentului acord, Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei:

- (i) va pune în practică prevederile Convenției pentru unificarea anumitor reguli referitoare la transportul aerian internațional (Convenția de la Montreal);

- (ii) va impune respectarea de către transportatorii aerieni licențiați de către Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei a prevederilor Regulamentului (CE) nr. 261/2004;
- (iii) va anula sau va alinia la legislația comunitară contractul dintre Guvernul Fostei Republici Iugoslave a Macedoniei și Macedonian Airlines (MAT).

ARTICOLUL 5

Siguranța aviației

1. La începutul primei perioade de tranziție, Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei va fi implicată cu statut de observator în activitatea Agenției Europene pentru Siguranța Aviației.

2. La sfârșitul celei de-a doua perioade de tranziție, Comitetul reunit, înființat conform art. 18 din Acordul principal, va stabili în mod explicit statutul și condițiile pentru participarea Fostei Republici Iugoslave a Macedoniei la Agenția Europeană pentru Siguranța Aviației.

3. Până la sfârșitul celei de-a doua perioade de tranziție, dacă sunt identificate deficiențe în ceea ce privește siguranța, Comunitatea Europeană poate cere să i se acorde unui transportator aerian licențiat de către Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei permisiunea de a opera pe rute aeriene spre, dinspre sau în interiorul Comunității Europene, cu condiția unei evaluări specifice de siguranță. O astfel de evaluare va fi efectuată de către Comunitatea Europeană în mod expeditiv, în scopul evitării oricărei întârzieri exagerate în exercitarea drepturilor de trafic.

ARTICOLUL 6

Securitatea aeronautică

1. La începutul celei de-a doua perioade de tranziție, partea confidențială din legislația în domeniul securității, așa cum este prevăzută în anexa nr. I, va fi disponibilă autorității competente din Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei.

2. Până la sfârșitul celei de-a doua perioade de tranziție, dacă sunt identificate deficiențe în ceea ce privește securitatea, Comunitatea Europeană poate cere să i se acorde unui transportator licențiat de către Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei permisiunea de a opera pe rute aeriene spre, dinspre sau în interiorul Comunității Europene, cu condiția unei evaluări specifice în domeniul securității. O astfel de evaluare va fi efectuată de către Comunitatea Europeană în mod expeditiv, în scopul evitării oricărei întârzieri exagerate în exercitarea drepturilor de trafic.

PROTOCOLUL VI

Aranjamente tranzitorii între Comunitatea Europeană și statele membre CE, pe de o parte, și Republica Serbia, pe de altă parte

ARTICOLUL 1

Perioade de tranziție

1. Prima perioadă de tranziție se va extinde de la data intrării în vigoare a prezentului acord până când toate condițiile prevăzute la art. 2 alin. 1 din prezentul protocol vor fi îndeplinite de către Republica Serbia, după cum vor fi verificate printr-o evaluare întreprinsă de către Comunitatea Europeană.

2. A doua perioadă de tranziție se va extinde de la sfârșitul primei perioade de tranziție până la îndeplinirea de către Republica Serbia a tuturor condițiilor prevăzute la art. 2 alin. 2

din prezentul protocol, după cum vor fi verificate printr-o evaluare întreprinsă de către Comunitatea Europeană.

ARTICOLUL 2

Condiții referitoare la tranziție

1. Până la sfârșitul primei perioade de tranziție, Republica Serbia:

- (i) va fi membră cu drepturi depline a JAA și va depune toate eforturile pentru implementarea în întregime a legislației din domeniul siguranței aviației, așa cum este prevăzută în anexa nr. I;

- (ii) va aplica Documentul 30 ECAC și va depune toate eforturile pentru implementarea în întregime a legislației din domeniul securității aviației, așa cum este prevăzută în anexa nr. I;
- (iii) va aplica Regulamentul (CEE) nr. 3.925/91 (referitor la eliminarea controalelor la bagajele de cabină și de cală), Regulamentul (CEE) nr. 2.409/92 (referitor la tarifele și prețurile pentru serviciile aeriene), Directiva 94/56/CE (referitoare la investigarea accidentelor), Directiva 96/67/CE (privind serviciile de handling la sol), Regulamentul (CE) nr. 2.027/97 (referitor la răspunderea transportatorului aerian în cazul accidentelor), Directiva 2003/42/CE (referitoare la raportarea evenimentelor), Regulamentul (CE) nr. 261/2004 (privind refuzul îmbarcării), Directiva 2000/79/CE (referitoare la timpul de muncă în aviația civilă) și Directiva 2003/88/CE (referitoare la timpul de lucru), așa cum sunt prevăzute în anexa nr. I;
- (iv) va separa furnizorii de servicii de trafic aerian de organismul de reglementare al Republicii Serbia, va înființa un organism pentru Republica Serbia de supervizare a serviciilor de trafic aerian, va începe reorganizarea spațiului aerian al Republicii Serbia într-un bloc sau mai multe blocuri funcționale și va aplica o utilizare flexibilă a spațiului aerian;
- (v) va ratifica Convenția pentru unificarea anumitor reguli referitoare la transportul aerian internațional (Convenția de la Montreal);
- (vi) va face suficiente progrese în implementarea regulilor referitoare la ajutorul de stat și concurența, incluse într-un acord menționat la art. 14 alin. 1 din Acordul principal sau în anexa nr. III la prezentul acord, oricare ar fi aplicabil.

2. Până la sfârșitul celei de-a doua perioade de tranziție, Republica Serbia va aplica prezentul acord, inclusiv întreaga legislație prevăzută în anexa nr. I.

ARTICOLUL 3

Aranjamente tranzitorii

1. Fără a ține seama de art. 1 alin. 1 din Acordul principal, a) pe durata primei perioade de tranziție:

- (i) transportatorilor aeriени comunitari și transportatorilor aeriени licențiați de către Republica Serbia li se va permite să își exercite în mod nelimitat drepturile de trafic între orice punct din Republica Serbia și orice punct dintr-un stat membru CE;
- (ii) transportatorii aeriени comunitari nu vor fi deținuți în majoritate sau nu se vor afla sub controlul efectiv al Republicii Serbia ori al resortisanților acesteia și transportatorii aeriени licențiați de către Republica Serbia nu vor fi deținuți în majoritate sau nu se vor afla sub controlul efectiv al statelor membre CE ori al resortisanților acestora;

b) pe durata celei de-a doua perioade de tranziție:

- (i) transportatorilor aeriени licențiați de către Republica Serbia li se va permite să își exercite drepturile de trafic prevăzute la lit. a) pct. (i);
- (ii) transportatorilor aeriени comunitari li se va permite să își exercite în mod nelimitat drepturile de trafic între puncte situate în Republica Serbia și alte părți asociate și li se va permite să schimbe, în orice punct, o aeronavă cu o altă aeronavă, cu condiția ca acel zbor să fie parte a unui serviciu care deservește un punct situat într-un stat membru;

- (iii) transportatorilor aeriени licențiați de către Republica Serbia li se va permite să își exercite în mod nelimitat drepturile de trafic între puncte situate în diferite state membre CE și li se va permite să schimbe, în orice punct, o aeronavă cu o altă aeronavă, cu condiția ca acel zbor să fie parte a unui serviciu care deservește un punct situat în Republica Serbia.

2. În sensul prezentului articol, *transportator aerian comunitar* va însemna un transportator aerian licențiat de către un stat membru CE, Norvegia sau Islanda.

3. Art. 7 și 8 din Acordul principal nu se vor aplica până la sfârșitul celei de-a doua perioade de tranziție, fără a prejudicia obligația Republicii Serbia și a Comunității de a acorda licențe de operare, în conformitate cu documentele menționate în anexa nr. I, transportatorilor aeriени care sunt deținuți în majoritate sau se află sub controlul statelor membre CE sau al resortisanților acestora și transportatorilor aeriени care sunt deținuți în majoritate sau se află sub controlul Republicii Serbia ori al resortisanților acesteia, de la sfârșitul primei perioade de tranziție.

ARTICOLUL 4

Siguranța aviației

1. La începutul primei perioade de tranziție, Republica Serbia va fi implicată cu statut de observator în activitatea Agenției Europene pentru Siguranța Aviației.

2. La sfârșitul celei de-a doua perioade de tranziție, Comitetul reunit, înființat conform art. 18 din Acordul principal, va stabili în mod explicit statutul și condițiile pentru participarea Republicii Serbia la Agenția Europeană pentru Siguranța Aviației.

3. Până la sfârșitul celei de-a doua perioade de tranziție, dacă sunt identificate deficiențe în ceea ce privește siguranța, Comunitatea Europeană poate cere să i se acorde unui transportator aerian licențiat de către Republica Serbia permisiunea de a opera pe rute aeriene spre, dinspre sau în interiorul Comunității Europene, cu condiția unei evaluări specifice de siguranță. O astfel de evaluare va fi efectuată de către Comunitatea Europeană în mod expeditiv, în scopul evitării oricărei întârzieri exagerate în exercitarea drepturilor de trafic.

ARTICOLUL 5

Securitatea aeronautică

1. La începutul celei de-a doua perioade de tranziție, partea confidențială din legislația în domeniul securității, așa cum este prevăzută în anexa nr. I, va fi disponibilă autorității competente din Republica Serbia.

2. Până la sfârșitul celei de-a doua perioade de tranziție, dacă sunt identificate deficiențe în ceea ce privește securitatea, Comunitatea Europeană poate cere să i se acorde unui transportator licențiat de către Republica Serbia permisiunea de a opera pe rute aeriene spre, dinspre sau în interiorul Comunității Europene, cu condiția unei evaluări specifice în domeniul securității. O astfel de evaluare va fi efectuată de către Comunitatea Europeană în mod expeditiv, în scopul evitării oricărei întârzieri exagerate în exercitarea drepturilor de trafic.

P R O T O C O L U L VII

Aranjamente tranzitorii între Comunitatea Europeană și statele membre CE, pe de o parte, și Republica Muntenegru, pe de altă parte

ARTICOLUL 1

Perioade de tranziție

1. Prima perioadă de tranziție se va extinde de la data intrării în vigoare a prezentului acord până când toate condițiile prevăzute la art. 2 alin. 1 din prezentul protocol vor fi îndeplinite de către Republica Muntenegru, după cum vor fi verificate printr-o evaluare întreprinsă de către Comunitatea Europeană.

2. A doua perioadă de tranziție se va extinde de la sfârșitul primei perioade de tranziție până la îndeplinirea de către Republica Muntenegru a tuturor condițiilor prevăzute la art. 2 alin. 2 din prezentul protocol, după cum vor fi verificate printr-o evaluare întreprinsă de către Comunitatea Europeană.

ARTICOLUL 2

Condiții referitoare la tranziție

1. Până la sfârșitul primei perioade de tranziție, Republica Muntenegru:

- (i) va fi membră cu drepturi depline a JAA și va depune toate eforturile pentru implementarea în întregime a legislației din domeniul siguranței aviației, așa cum este prevăzută în anexa nr. I;
- (ii) va aplica Documentul 30 ECAC și va depune toate eforturile pentru implementarea în întregime a legislației din domeniul securității aviației, așa cum este prevăzută în anexa nr. I;
- (iii) va aplica Regulamentul (CEE) nr. 3.925/91 (referitor la eliminarea controalelor la bagajele de cabină și de cală), Regulamentul (CEE) nr. 2.409/92 (referitor la tarifele și prețurile pentru serviciile aeriene), Directiva 94/56/CE (referitoare la investigarea accidentelor), Directiva 96/67/CE (privind serviciile de handling la sol), Regulamentul (CE) nr. 2.027/97 (referitor la răspunderea transportatorului aerian în cazul accidentelor), Directiva 2003/42/CE (referitoare la raportarea evenimentelor), Regulamentul (CE) nr. 261/2004 (privind refuzul îmbarcării), Directiva 2000/79/CE (referitoare la timpul de muncă în aviația civilă) și Directiva 2003/88/CE (referitoare la timpul de lucru), așa cum sunt prevăzute în anexa nr. I;
- (iv) va separa furnizorii de servicii de trafic aerian de organismul de reglementare al Republicii Muntenegru, va înființa un organism pentru Republica Muntenegru de supervizare a serviciilor de trafic aerian, va începe reorganizarea spațiului aerian al Republicii Muntenegru într-un bloc sau mai multe blocuri funcționale și va aplica o utilizare flexibilă a spațiului aerian;
- (v) va ratifica Convenția pentru unificarea anumitor reguli referitoare la transportul aerian internațional (Convenția de la Montreal);
- (vi) va face suficiente progrese în implementarea regulilor referitoare la ajutorul de stat și concurență, incluse într-un acord menționat la art. 14 alin. 1 din Acordul principal sau în anexa nr. III la prezentul acord, oricare ar fi aplicabil.

2. Până la sfârșitul celei de-a doua perioade de tranziție, Republica Muntenegru va aplica prezentul acord, inclusiv întreaga legislație prevăzută în anexa nr. I.

ARTICOLUL 3

Aranjamente tranzitorii

1. Fără a ține seama de art. 1 alin. 1 din Acordul principal, a) pe durata primei perioade de tranziție:

- (i) transportatorilor aeriени comunitari și transportatorilor aeriени licențiați de către Republica Muntenegru li se va permite să își exercite în mod nelimitat drepturile de trafic între orice punct din Republica Muntenegru și orice punct dintr-un stat membru CE;
- (ii) transportatorii aeriени comunitari nu vor fi deținuți în majoritate sau nu se vor afla sub controlul efectiv al Republicii Muntenegru ori al resortisanților acesteia și transportatorii aeriени licențiați de către Republica Muntenegru nu vor fi deținuți în majoritate sau nu se vor afla sub controlul efectiv al statelor membre CE ori al resortisanților acestora;

b) pe durata celei de-a doua perioade de tranziție:

- (i) transportatorilor aeriени licențiați de către Republica Muntenegru li se va permite să își exercite drepturile de trafic prevăzute la lit. a) pct. (i);
- (ii) transportatorilor aeriени comunitari li se va permite să își exercite în mod nelimitat drepturile de trafic între puncte situate în Republica Muntenegru și alte părți asociate și li se va permite să schimbe, în orice punct, o aeronavă cu o altă aeronavă, cu condiția ca acel zbor să fie parte a unui serviciu care deservește un punct situat într-un stat membru;
- (iii) transportatorilor aeriени licențiați de către Republica Muntenegru li se va permite să își exercite în mod nelimitat drepturile de trafic între puncte situate în diferite state membre CE și li se va permite să schimbe, în orice punct, o aeronavă cu o altă aeronavă, cu condiția ca acel zbor să fie parte a unui serviciu care deservește un punct situat în Republica Muntenegru.

2. În sensul prezentului articol, *transportator aerian comunitar* va însemna un transportator aerian, licențiat de către un stat membru CE, Norvegia sau Islanda.

3. Art. 7 și 8 din Acordul principal nu se vor aplica până la sfârșitul celei de-a doua perioade de tranziție, fără a prejudicia obligația Republicii Muntenegru și a Comunității de a acorda licențe de operare, în conformitate cu documentele menționate în anexa nr. I, transportatorilor aeriени care sunt deținuți în majoritate sau se află sub controlul statelor membre CE sau al resortisanților acestora și transportatorilor aeriени care sunt deținuți în majoritate sau se află sub controlul Republicii Muntenegru ori al resortisanților acesteia, de la sfârșitul primei perioade de tranziție.

ARTICOLUL 4

Siguranța aviației

1. La începutul primei perioade de tranziție, Republica Muntenegru va fi implicată cu statut de observator în activitatea Agenției Europene pentru Siguranța Aviației.

2. La sfârșitul celei de-a doua perioade de tranziție, Comitetul reunit, înființat conform art. 18 din Acordul principal, va stabili în mod explicit statutul și condițiile pentru participarea Republicii Muntenegru la Agenția Europeană pentru Siguranța Aviației.

3. Până la sfârșitul celei de-a doua perioade de tranziție, dacă sunt identificate deficiențe în ceea ce privește siguranța, Comunitatea Europeană poate cere să i se acorde unui

transportator aerian licențiat de către Republica Muntenegru permisiunea de a opera pe rute aeriene spre, dinspre sau în interiorul Comunității Europene, cu condiția unei evaluări specifice de siguranță. O astfel de evaluare va fi efectuată de către Comunitatea Europeană în mod expeditiv, în scopul evitării oricărei întârzieri exagerate în exercitarea drepturilor de trafic.

ARTICOLUL 5

Securitatea aeronautică

1. La începutul celei de-a doua perioade de tranziție, partea confidențială din legislația în domeniul securității, așa cum este

prevăzută în anexa nr. I, va fi disponibilă autorității competente din Republica Muntenegru.

2. Până la sfârșitul celei de-a doua perioade de tranziție, dacă sunt identificate deficiențe în ceea ce privește securitatea, Comunitatea Europeană poate cere să i se acorde unui transportator licențiat de către Republica Muntenegru permisiunea de a opera pe rute aeriene spre, dinspre sau în interiorul Comunității Europene, cu condiția unei evaluări specifice în domeniul securității. O astfel de evaluare va fi efectuată de către Comunitatea Europeană în mod expeditiv, în scopul evitării oricărei întârzieri exagerate în exercitarea drepturilor de trafic.

PROTOCOLUL VIII

Aranjamente tranzitorii între Comunitatea Europeană și statele membre CE, pe de o parte, și România, pe de altă parte

ARTICOLUL 1

Perioada de tranziție

1. Perioada de tranziție se va extinde de la data intrării în vigoare a prezentului acord până când toate condițiile prevăzute la art. 2 din prezentul protocol vor fi îndeplinite de către România, după cum vor fi verificate printr-o evaluare întreprinsă de către Comunitatea Europeană.

2. Referirile la *a doua perioadă de tranziție* în acest acord ori în anexele la acesta vor însemna în cazul României perioada de tranziție menționată la alin. 1.

ARTICOLUL 2

Condiții referitoare la tranziție

Până la sfârșitul perioadei de tranziție, România va aplica prezentul acord, inclusiv întreaga legislație prevăzută în anexa nr. I.

ARTICOLUL 3

Aranjamente tranzitorii

1. Fără a ține seama de art. 1 alin. 1 din Acordul principal, pe durata perioadei de tranziție:

- (i) transportatorilor aeriени comunitari și transportatorilor aeriени licențiați de către România li se va permite să își exercite în mod nelimitat drepturile de trafic între orice punct din România și orice punct dintr-un stat membru CE;
- (ii) transportatorilor aeriени comunitari li se va permite să își exercite în mod nelimitat drepturile de trafic între puncte situate în România și alte părți asociate și li se va permite să schimbe, în orice punct, o aeronavă cu o altă aeronavă, cu condiția ca acel zbor să fie parte a unui serviciu care deservește un punct situat într-un stat membru;
- (iii) transportatorilor aeriени licențiați de către România li se va permite să își exercite în mod nelimitat drepturile de trafic între puncte situate în diferite state membre CE și li se va permite să schimbe, în orice punct, o aeronavă cu o altă aeronavă, cu condiția ca acel zbor să fie parte a unui serviciu care deservește un punct situat în România.

Produs electronic destinat exclusiv informării gratuite a persoanelor fizice asupra actelor ce se publică în Monitorul Oficial al României

2. În sensul prezentului articol, *transportator aerian comunitar* va însemna un transportator aerian licențiat de către un stat membru CE, Norvegia sau Islanda.

3. Art. 7 și 8 din Acordul principal nu se vor aplica până la sfârșitul perioadei de tranziție, fără a prejudicia obligația României și a Comunității de a acorda licențe de operare, în conformitate cu documentele menționate în anexa nr. I, transportatorilor aeriени care sunt deținuți în majoritate sau se află sub controlul statelor membre CE sau al resortisanților acestora și transportatorilor aeriени care sunt deținuți în majoritate sau se află sub controlul României ori al resortisanților acesteia, de la începutul perioadei de tranziție.

ARTICOLUL 4

Siguranța aviației

1. La sfârșitul perioadei de tranziție, Comitetul reunit, înființat conform art. 18 din Acordul principal, va stabili în mod explicit statutul și condițiile pentru participarea României la Agenția Europeană pentru Siguranța Aviației.

2. Până la sfârșitul perioadei de tranziție, dacă sunt identificate deficiențe în ceea ce privește siguranța, Comunitatea Europeană poate cere să i se acorde unui transportator aerian licențiat de către România permisiunea de a opera pe rute aeriene spre, dinspre sau în interiorul Comunității Europene, cu condiția unei evaluări specifice de siguranță. O astfel de evaluare va fi efectuată de către Comunitatea Europeană în mod expeditiv, în scopul evitării oricărei întârzieri exagerate în exercitarea drepturilor de trafic.

ARTICOLUL 5

Securitatea aeronautică

Până la sfârșitul perioadei de tranziție, dacă sunt identificate deficiențe în ceea ce privește securitatea, Comunitatea Europeană poate cere să i se acorde unui transportator licențiat de către România permisiunea de a opera pe rute aeriene spre, dinspre sau în interiorul Comunității Europene, cu condiția unei evaluări specifice în domeniul securității. O astfel de evaluare va fi efectuată de către Comunitatea Europeană în mod expeditiv, în scopul evitării oricărei întârzieri exagerate în exercitarea drepturilor de trafic.

P R O T O C O L U L I X

Aranjamente tranzitorii între Comunitatea Europeană și statele membre ale CE, pe de o parte, și Misiunea Administrației Interimare a Organizației Națiunilor Unite în Kosovo, pe de altă parte

ARTICOLUL 1

Competențele UNMIK

Prevederile prezentului protocol se vor aplica fără a prejudicia competențele Misiunii Administrației Interimare a Organizației Națiunilor Unite în Kosovo, denumită în continuare UNMIK, așa cum derivă din Rezoluția Consiliului de Securitate al ONU nr. 1.244 din 10 iunie 1999.

ARTICOLUL 2

Perioade de tranziție

1. Prima perioadă de tranziție se va extinde de la data intrării în vigoare a prezentului acord până când toate condițiile prevăzute la art. 3 alin. 1 din prezentul protocol vor fi îndeplinite de către UNMIK, după cum vor fi verificate printr-o evaluare întreprinsă de către Comunitatea Europeană.

2. A doua perioadă de tranziție se va extinde de la sfârșitul primei perioade de tranziție până la îndeplinirea de către UNMIK a tuturor condițiilor prevăzute la art. 3 alin. 2 din prezentul protocol, după cum vor fi verificate printr-o evaluare întreprinsă de către Comunitatea Europeană.

ARTICOLUL 3

Condiții referitoare la tranziție

1. Până la sfârșitul primei perioade de tranziție, UNMIK:

- (i) va implementa, fără a prejudicia statutul său special în legislația internațională, Cerințele comune de aviație (JARs) adoptate de către autoritățile reunite de aviație și va depune toate eforturile pentru implementarea în întregime a legislației din domeniul siguranței aviației, așa cum este prevăzută în anexa nr. I;
- (ii) va aplica Documentul 30 ECAC și va depune toate eforturile pentru implementarea în întregime a legislației din domeniul securității aviației, așa cum este prevăzută în anexa nr. I;
- (iii) va aplica Regulamentul (CEE) nr. 3.925/91 (referitor la eliminarea controalelor la bagajele de cabină și de cală), Regulamentul (CEE) nr. 2.409/92 (referitor la tarifele și prețurile pentru serviciile aeriene), Directiva 94/56/CE (referitoare la investigarea accidentelor), Regulamentul (CE) nr. 2.027/97 (referitor la răspunderea transportatorului aerian în cazul accidentelor), Directiva 2.003/42/CE (referitoare la raportarea evenimentelor), Regulamentul (CE) nr. 261/2004 (privind refuzul îmbarcării), Directiva 2000/79/CE (referitoare la timpul de muncă în aviația civilă) și Directiva 2003/88/CE (referitoare la timpul de lucru), așa cum sunt prevăzute în anexa nr. I;
- (iv) va separa furnizorii de servicii de trafic aerian de organismul de reglementare, va înființa sau va desemna un organism de supervizare a serviciilor de trafic aerian;
- (v) va ratifica Convenția pentru unificarea anumitor reguli referitoare la transportul aerian internațional (Convenția de la Montreal);
- (vi) va face suficiente progrese în implementarea regulilor referitoare la ajutorul de stat și concurența, incluse într-un acord menționat la art. 14 alin. 1 din

Acordul principal sau în anexa nr. III, oricare ar fi aplicabil.

2. Până la sfârșitul celei de-a doua perioade de tranziție, UNMIK va aplica prezentul acord, inclusiv întreaga legislație prevăzută în anexa nr. I.

ARTICOLUL 4

Aranjamente tranzitorii

1. Fără a ține seama de art. 1 alin. 1 din Acordul principal, a) pe durata primei perioade de tranziție:

- (i) transportatorilor aerieni comunitari și transportatorilor aerieni licențiați de către UNMIK li se va permite să își exercite în mod nelimitat drepturile de trafic între orice punct din Kosovo și orice punct dintr-un stat membru CE;
- (ii) transportatorii aerieni comunitari nu vor fi deținuți în majoritate sau nu se vor afla sub controlul efectiv al UNMIK sau al unor rezidenți din Kosovo și transportatorii aerieni licențiați de către UNMIK nu vor fi deținuți în majoritate sau nu se vor afla sub controlul efectiv al statelor membre CE sau al resortisanților acestora;

b) pe durata celei de-a doua perioade de tranziție:

- (i) transportatorilor aerieni licențiați de către UNMIK li se va permite să își exercite drepturile de trafic prevăzute la lit. a) pct. (i);
- (ii) transportatorilor aerieni comunitari li se va permite să își exercite în mod nelimitat drepturile de trafic între puncte situate în Kosovo și alte părți asociate și li se va permite să schimbe, în orice punct, o aeronavă cu o altă aeronavă, cu condiția ca acel zbor să fie parte a unui serviciu care deservește un punct situat într-un stat membru;
- (iii) transportatorilor aerieni licențiați de către UNMIK li se va permite să își exercite în mod nelimitat drepturile de trafic între puncte situate în diferite state membre CE și li se va permite să schimbe, în orice punct, o aeronavă cu o altă aeronavă, cu condiția că acel zbor să fie parte a unui serviciu care deservește un punct situat în Kosovo.

2. În sensul prezentului articol, *transportator aerian comunitar* va însemna un transportator aerian, licențiat de către un stat membru CE, Norvegia sau Islanda.

3. Art. 7 și 8 din Acordul principal nu se vor aplica până la sfârșitul celei de-a doua perioade de tranziție, fără a prejudicia obligația UNMIK și a Comunității Europene de a acorda licențe de operare, în conformitate cu documentele menționate în anexa nr. I, transportatorilor aerieni care sunt deținuți în majoritate sau se află sub controlul statelor membre CE ori al resortisanților acestora și transportatorilor aerieni care sunt deținuți în majoritate sau se află sub controlul UNMIK ori al unor rezidenți din Kosovo, de la sfârșitul primei perioade de tranziție.

ARTICOLUL 5

Convenții și acorduri internaționale

În măsura în care legislația prevăzută în anexa nr. I prevede obligația de a deveni parte a convențiilor sau acordurilor internaționale, va fi avut în vedere statutul special al UNMIK, în baza legislației internaționale.

ARTICOLUL 6

Siguranța aviației

1. La începutul primei perioade de tranziție, UNMIK va fi implicată cu statut de observator în activitatea Agenției Europene pentru Siguranța Aviației.

2. La sfârșitul celei de-a doua perioade de tranziție, Comitetul reunit, înființat conform art. 18 din Acordul principal, va stabili în mod explicit statutul și condițiile pentru participarea UNMIK la Agenția Europeană pentru Siguranța Aviației.

3. Până la sfârșitul celei de-a doua perioade de tranziție, dacă sunt identificate deficiențe în ceea ce privește siguranța, Comunitatea Europeană poate cere să i se acorde unui transportator aerian licențiat de către UNMIK permisiunea de a opera pe rute aeriene spre, dinspre sau în interiorul Comunității Europene, cu condiția unei evaluări specifice de siguranță. O astfel de evaluare va fi efectuată de către Comunitatea Europeană în mod expeditiv, în scopul evitării oricărei întârzieri exagerate în exercitarea drepturilor de trafic.

ARTICOLUL 7

Securitatea aeronautică

1. La începutul celei de-a doua perioade de tranziție, partea confidențială din legislația în domeniul securității, așa cum este prevăzută în anexa nr. I, va fi disponibilă pentru autoritatea competentă a UNMIK.

2. Până la sfârșitul celei de-a doua perioade de tranziție, dacă sunt identificate deficiențe în ceea ce privește securitatea, Comunitatea Europeană poate cere să i se acorde unui transportator licențiat de către UNMIK permisiunea de a opera pe rute aeriene spre, dinspre sau în interiorul Comunității Europene, cu condiția unei evaluări specifice în domeniul securității. O astfel de evaluare va fi efectuată de către Comunitatea Europeană în mod expeditiv, în scopul evitării oricărei întârzieri exagerate în exercitarea drepturilor de trafic.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

**privind promulgarea Legii pentru ratificarea
Acordului multilateral dintre Comunitatea Europeană
și statele sale membre, Republica Albania, Bosnia și
Herțegovina, Republica Bulgaria, Republica Croația,
Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei, Republica Islanda,
Republica Muntenegru, Regatul Norvegiei, România,
Republica Serbia și Misiunea Administrației Interimare
a Organizației Națiunilor Unite în Kosovo privind înființarea
unei zone europene comune de aviație, adoptat la Luxemburg
la 9 iunie 2006**

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 100 alin. (1) din Constituția României, republicată,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se promulgă Legea pentru ratificarea Acordului multilateral dintre Comunitatea Europeană și statele sale membre, Republica Albania, Bosnia și Herțegovina, Republica Bulgaria, Republica Croația, Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei, Republica Islanda, Republica Muntenegru, Regatul Norvegiei, România, Republica Serbia și Misiunea Administrației Interimare a Organizației Națiunilor Unite în Kosovo privind înființarea unei zone europene comune de aviație, adoptat la Luxemburg la 9 iunie 2006, și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
TRAIAN BĂSESCU

București, 20 noiembrie 2007.
Nr. 1.001.

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

privind aprobarea conținutului-cadru al documentației tehnico-economice aferente investițiilor publice, precum și a structurii și metodologiei de elaborare a devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se aprobă conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente investițiilor publice, după cum urmează:

a) conținutul-cadru al studiului de fezabilitate, prevăzut în anexa nr. 1;

b) conținutul-cadru al studiului de fezabilitate, prevăzut în anexa nr. 2;

c) conținutul-cadru al documentației de avizare a lucrărilor de intervenții, prevăzut în anexa nr. 3.

Art. 2. — (1) Se aprobă Metodologia privind elaborarea devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții, prevăzută în anexa nr. 4.

(2) Se aprobă structura devizului general, prevăzută în anexa nr. 5.

(3) Se aprobă structura devizului pe obiect, prevăzută în anexa nr. 6.

Art. 3. — În sensul prezentei hotărâri, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a) *analiză cost-beneficiu*: instrumentul de evaluare a avantajelor investițiilor din punctul de vedere al tuturor grupurilor de factori interesați, pe baza valorilor monetare atribuite tuturor consecințelor pozitive și negative ale investiției;

b) *documentație de avizare pentru lucrări de intervenții*: documentația tehnico-economică similară studiului de fezabilitate, elaborată pe baza concluziilor raportului de expertiză tehnică și, după caz, ale raportului de audit energetic, pentru aprobarea indicatorilor tehnico-economici aferenți lucrărilor de intervenții la construcții existente;

c) *investiție publică majoră*: investiția publică al cărei cost total depășește echivalentul a 25 milioane euro, în cazul investițiilor promovate în domeniul protecției mediului, sau echivalentul a 50 milioane euro, în cazul investițiilor promovate în alte domenii;

d) *lucrări de intervenții*: lucrările la construcții existente, inclusiv instalațiile aferente, asimilate obiectivelor de investiții, care constau în: reparații capitale, transformări, modificări, modernizări, consolidări, reabilitări termice, precum și lucrări de intervenții pentru prevenirea sau înlăturarea efectelor produse de acțiuni accidentale și calamități naturale, efectuate în scopul asigurării cerințelor esențiale de calitate și funcționale ale construcțiilor, potrivit destinației lor;

e) *studiu de fezabilitate*: documentația tehnico-economică prin care se stabilesc principalii indicatori tehnico-economici aferenți obiectivului de investiții pe baza necesității și oportunității realizării acestuia și care cuprinde soluțiile funcționale, tehnologice și economice și economice ce urmează a fi supuse aprobării;

f) *studiu de fezabilitate*: documentația tehnico-economică prin care se fundamentează necesitatea și oportunitatea investiției pe bază de date tehnice și economice.

Art. 4. — Prevederile prezentei hotărâri se aplică pentru realizarea obiectivelor de investiții noi, precum și lucrărilor de

intervenții la construcții existente, finanțate, total sau parțial, din bugetele prevăzute la art. 1 alin. (2) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările ulterioare, și la art. 1 alin. (2) din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 5. — (1) Proiectarea lucrărilor de construcții pentru obiective de investiții noi, inclusiv extinderi, se elaborează în următoarele faze:

a) studiu de fezabilitate;

b) proiect tehnic;

c) detalii de execuție.

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), pentru obiectivele de investiții noi, inclusiv extinderi, ale căror documentații tehnico-economice intră în competența de aprobare a Guvernului, se elaborează un studiu de fezabilitate anterior elaborării studiului de fezabilitate.

(3) Proiectarea lucrărilor de construcții pentru intervenții la construcții existente, inclusiv instalațiile aferente, se elaborează în următoarele faze:

a) expertiză tehnică și, după caz, audit energetic;

b) documentație de avizare a lucrărilor de intervenții;

c) proiect tehnic;

d) detalii de execuție.

Art. 6. — Prin excepție de la prevederile art. 4, prezenta hotărâre nu se aplică:

a) obiectivelor de investiții/lucrărilor de intervenții aflate în curs de execuție la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri, care se supun prevederilor actelor normative în vigoare la data aprobării;

b) obiectivelor de investiții/lucrărilor de intervenții pentru ale căror studii de fezabilitate/documentații de avizare a lucrărilor de intervenții au fost demarate procedurile de achiziție publică, în condițiile legii;

c) obiectivelor de investiții noi și/sau lucrărilor de intervenții la construcții existente, cuprinse în programele instituțiilor care fac parte din sistemul de apărare, ordine publică și siguranță națională.

Art. 7. — Anexele nr.1—6 fac parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 8. — Pentru aplicarea unitară a prevederilor prezentei hotărâri, Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor, cu avizul Ministerului Economiei și Finanțelor, poate emite instrucțiuni care se aprobă prin ordin al ministrului și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 9. — Pentru realizarea obiectivelor prevăzute la art. 6 lit. c), conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente investițiilor publice se aprobă prin ordin al ministrului/conducătorului organului de specialitate al administrației publice centrale interesat, cu avizul Ministerului Economiei și Finanțelor și al Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor, în conformitate cu reglementările în vigoare.

Art. 10. — (1) Prevederile prezentei hotărâri intră în vigoare la 30 de zile de la publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(2) Pe data intrării în vigoare a prezentei hotărâri se abrogă Hotărârea Guvernului nr. 1.179/2002 privind aprobarea Structurii

devizului general și a Metodologiei privind elaborarea devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 804 din 5 noiembrie 2002, cu completările ulterioare.

PRIM-MINISTRU
CĂLIN POPESCU-TĂRICEANU

Contrasemnează:
Ministrul dezvoltării, lucrărilor publice și locuințelor,
László Borbély
Ministrul economiei și finanțelor,
Varujan Vosganian

București, 9 ianuarie 2008.
Nr. 28.

ANEXA Nr. 1

CONȚINUTUL - CADRU al studiului de fezabilitate

A. Piese scrise

Date generale:

1. denumirea obiectivului de investiții;
2. amplasamentul (județul, localitatea, strada, numărul);
3. titularul investiției;
4. beneficiarul investiției;
5. elaboratorul studiului.

Necesitatea și oportunitatea investiției

1. necesitatea investiției:
 - a) scurtă prezentare privind situația existentă, din care să rezulte necesitatea investiției;
 - b) tabele, hărți, grafice, planșe desenate, fotografiile etc., care să expliciteze situația existentă și necesitatea investiției;
 - c) deficiențele majore ale situației actuale privind necesarul de dezvoltare a zonei;
 - d) prognoze pe termen mediu și lung;
2. oportunitatea investiției:
 - a) încadrarea obiectivului în politicile de investiții generale, sectoriale sau regionale;
 - b) actele legislative care reglementează domeniul investiției, după caz;
 - c) acorduri internaționale ale statului care obligă partea română la realizarea investiției, după caz.

Scenariile tehnico-economice prin care obiectivele proiectului de investiții pot fi atinse:

1. scenarii propuse (minimum două);
2. scenariul recomandat de către elaborator;
3. avantajele scenariului recomandat.

Date privind amplasamentul și terenul pe care urmează să se amplaseze obiectivul de investiție

Informații despre terenul din amplasament:

Produs electronic destinat exclusiv informării gratuite a persoanelor fizice asupra actelor ce se publică în Monitorul Oficial al României

1. situația juridică privind proprietatea asupra terenului care urmează a fi ocupat — definitiv și/sau temporar — de obiectivul de investiții;

2. suprafața estimată a terenului;

3. caracteristicile geofizice ale terenului din amplasament determinate în baza studiului geotehnic realizat special pentru obiectivul de investiții privind:

- a) zona seismică de calcul și perioada de colț;
- b) datele preliminare asupra naturii terenului de fundare și presiunea convențională;
- c) nivelul maxim al apelor freatice;
4. studiile topografice preliminare;
5. datele climatice ale zonei în care este situat amplasamentul.

Costul estimativ al investiției

1. Cheltuieli pentru elaborarea documentației tehnico-economice:

a) cheltuieli pentru elaborarea documentațiilor de proiectare (studiu de fezabilitate, studiu de fezabilitate, expertiză tehnică, proiect tehnic și detalii de execuție), după caz;

b) cheltuieli pentru activitatea de consultanță și asistență tehnică;

c) cheltuieli pentru obținerea avizelor și acordurilor de principiu necesare elaborării studiului de fezabilitate;

d) cheltuieli pentru pregătirea documentelor privind aplicarea procedurii pentru atribuirea contractului de lucrări și a contractului de servicii de proiectare, urbanism, inginerie, alte servicii tehnice, conform prevederilor legale (instrucțiuni pentru ofertanți, publicitate, onorarii și cheltuieli de deplasare etc.).

2. Valoarea totală estimată a investiției

Avize și acorduri de principiu, după caz

B. Piese desenate:

1. plan de amplasare în zonă (1:25.000 — 1:5.000);
2. plan general (1:2.000 — 1:500).

CONȚINUTUL - CADRU al studiului de fezabilitate

A. Piese scrise

Date generale:

1. denumirea obiectivului de investiții;
2. amplasamentul (județul, localitatea, strada, numărul);
3. titularul investiției;
4. beneficiarul investiției;
5. elaboratorul studiului.

Informații generale privind proiectul

1. situația actuală și informații despre entitatea responsabilă cu implementarea proiectului;

2. descrierea investiției:

a) concluziile studiului de fezabilitate sau ale planului detaliat de investiții pe termen lung (în cazul în care au fost elaborate în prealabil) privind situația actuală, necesitatea și oportunitatea promovării investiției, precum și scenariul tehnico-economic selectat;

b) scenariile tehnico-economice prin care obiectivele proiectului de investiții pot fi atinse (în cazul în care, anterior studiului de fezabilitate, nu a fost elaborat un studiu de fezabilitate sau un plan detaliat de investiții pe termen lung):

- scenarii propuse (minimum două);
- scenariul recomandat de către elaborator;
- avantajele scenariului recomandat;

c) descrierea constructivă, funcțională și tehnologică, după caz;

3. date tehnice ale investiției:

- a) zona și amplasamentul;
- b) statutul juridic al terenului care urmează să fie ocupat;
- c) situația ocupărilor definitive de teren: suprafața totală, reprezentând terenuri din intravilan/extravilan;

d) studii de teren:

— studii topografice cuprinzând planuri topografice cu amplasamentele reperelor, liste cu repere în sistem de referință național;

— studiu geotehnic cuprinzând planuri cu amplasamentul forajelor, fișelor complexe cu rezultatele determinărilor de laborator, analiza apei subterane, raportul geotehnic cu recomandările pentru fundare și consolidări;

— alte studii de specialitate necesare, după caz;

e) caracteristicile principale ale construcțiilor din cadrul obiectivului de investiții, specifice domeniului de activitate, și variantele constructive de realizare a investiției, cu recomandarea variantei optime pentru aprobare;

f) situația existentă a utilităților și analiza de consum:

- necesarul de utilități pentru varianta propusă promovării;
- soluții tehnice de asigurare cu utilități;

g) concluziile evaluării impactului asupra mediului;

4. durata de realizare și etapele principale; graficul de realizare a investiției.

Costurile estimative ale investiției

1. valoarea totală cu detalierea pe structura devizului general;

2. eșalonarea costurilor coroborate cu graficul de realizare a investiției.

Analiza cost-beneficiu:

1. identificarea investiției și definirea obiectivelor, inclusiv specificarea perioadei de referință;

2. analiza opțiunilor¹⁾;

3. analiza financiară, inclusiv calcularea indicatorilor de performanță financiară: fluxul cumulat, valoarea actuală netă, rata internă de rentabilitate și raportul cost-beneficiu;

4. analiza economică²⁾, inclusiv calcularea indicatorilor de performanță economică: valoarea actuală netă, rata internă de rentabilitate și raportul cost-beneficiu;

5. analiza de senzitivitate;

6. analiza de risc.

Sursele de finanțare a investiției

Sursele de finanțare a investițiilor se constituie în conformitate cu legislația în vigoare și constau din fonduri proprii, credite bancare, fonduri de la bugetul de stat/bugetul local, credite externe garantate sau contractate de stat, fonduri externe nerambursabile și alte surse legal constituite.

Estimări privind forța de muncă ocupată prin realizarea investiției

1. număr de locuri de muncă create în faza de execuție;
2. număr de locuri de muncă create în faza de operare.

Principali indicatori tehnico-economici ai investiției

1. valoarea totală (INV), inclusiv TVA (mii lei) (în prețuri – luna, anul, 1 euro = lei), din care:
 - construcții-montaj (C+M);
2. eșalonarea investiției (INV/C+M):
 - anul I;
 - anul II
 -;
3. durata de realizare (luni);
4. capacități (în unități fizice și valorice);
5. alți indicatori specifici domeniului de activitate în care este realizată investiția, după caz.

Avize și acorduri de principiu

1. avizul beneficiarului de investiție privind necesitatea și oportunitatea investiției;
2. certificatul de urbanism;
3. avize de principiu privind asigurarea utilităților (energie termică și electrică, gaz metan, apă-canal, telecomunicații etc.);
4. acordul de mediu;
5. alte avize și acorduri de principiu specifice.

B. Piese desenate:

1. plan de amplasare în zonă (1:25000 — 1:5000);
2. plan general (1: 2000 — 1:500);
3. planuri și secțiuni generale de arhitectură, rezistență, instalații, inclusiv planuri de coordonare a tuturor specialităților ce concură la realizarea proiectului;
4. planuri speciale, profile longitudinale, profile transversale, după caz.

¹⁾ Varianta zero (variantă fără investiție), varianta maximă (variantă cu investiție maximă), varianta medie (variantă cu investiție medie); se va preciza varianta selectată.

²⁾ Este obligatorie doar în cazul investițiilor publice majore.

CONȚINUTUL - CADRU al documentației de avizare a lucrărilor de intervenții

A. Piese scrise

Date generale:

1. denumirea obiectivului de investiții;
2. amplasamentul (județul, localitatea, strada, numărul);
3. titularul investiției;
4. beneficiarul investiției;
5. elaboratorul documentației.

Descrierea investiției:

1. situația existentă a obiectivului de investiții:
 - starea tehnică, din punctul de vedere al asigurării cerințelor esențiale de calitate în construcții, potrivit legii;
 - valoarea de inventar a construcției;
 - actul doveditor al forței majore, după caz;
2. concluziile raportului de expertiză tehnică/audit energetic:
 - prezentarea a cel puțin două opțiuni;
 - recomandarea expertului/auditorului energetic asupra soluției optime din punct de vedere tehnic și economic, de dezvoltare în cadrul documentației de avizare a lucrărilor de intervenții.

Date tehnice ale investiției:

1. descrierea lucrărilor de bază și a celor rezultate ca necesare de efectuat în urma realizării lucrărilor de bază;
2. descrierea, după caz, a lucrărilor de modernizare efectuate în spațiile consolidate/reabilitate/reparate;
3. consumuri de utilități:
 - a) necesarul de utilități rezultate, după caz în situația executării unor lucrări de modernizare;
 - b) estimări privind depășirea consumurilor inițiale de utilități.

Durata de realizare și etapele principale:

- graficul de realizare a investiției:

Costurile estimative ale investiției:

1. valoarea totală cu detalierea pe structura devizului general;
2. eșalonarea costurilor coroborate cu graficul de realizare a investiției.

Indicatori de apreciere a eficienței economice:

- analiza comparativă a costului realizării lucrărilor de intervenții față de valoarea de inventar a construcției.

Sursele de finanțare a investiției

Sursele de finanțare a investiției se constituie în conformitate cu legislația în vigoare și constau în fonduri proprii, credite

bancare, fonduri de la bugetul de stat/bugetul local, credite externe garantate sau contractate de stat, fonduri externe nerambursabile și alte surse legal constituite.

Estimări privind forța de muncă ocupată prin realizarea investiției:

1. număr de locuri de muncă create în faza de execuție;
2. număr de locuri de muncă create în faza de operare.

Principali indicatori tehnico-economici ai investiției:

1. valoarea totală (INV), inclusiv TVA (mii lei) (în prețuri – luna, anul, 1 euro =..... lei), din care:
 - construcții-montaj (C+M);
2. eșalonarea investiției (INV/C+M):
 - anul I;
 - anul II;
 -;
3. durata de realizare (luni);
4. capacități (în unități fizice și valorice);
5. alți indicatori specifici domeniului de activitate în care este realizată investiția, după caz.

Avize și acorduri de principiu:

1. certificatul de urbanism;
2. avize de principiu privind asigurarea utilităților (energie termică și electrică, gaz metan, apă-canal, telecomunicații etc.);
3. acordul de mediu;
4. alte avize și acorduri de principiu specifice tipului de intervenție.

B. Piese desenate:

1. plan de amplasare în zonă (1: 25000—1:5000);
2. plan general (1: 2000—1:500);
3. planuri și secțiuni generale de arhitectură, rezistență, instalații, inclusiv planuri de coordonare a tuturor specialităților ce concurează la realizarea proiectului;
4. planuri speciale, profile longitudinale, profile transversale, după caz.

NOTĂ:

Cheltuielile de investiții aferente lucrărilor de intervenții se aprobă de către ordonatorul principal de credite, conform prevederilor art. 46 alin. (3) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările ulterioare.

METODOLOGIE

privind elaborarea devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții

A. Prevederi generale

Art. 1. — *Devizul general* este documentația economică prin care se stabilește valoarea totală estimativă a cheltuielilor necesare realizării obiectivelor de investiții sau a cheltuielilor asimilate investițiilor, necesare realizării lucrărilor de intervenții la construcții și instalații, în faza de proiectare studiu de fezabilitate/documentație de avizare a lucrărilor de intervenții.

Art. 2. — Devizul general se structurează pe capitole și subcapitole de cheltuieli.

Art. 3. — În cadrul fiecărui capitol/subcapitol de cheltuieli se înscriu obiectele de investiție (la cap. 4 și, după caz,

cap./subcap. 1.2, 1.3, 2, 3.1, 5.1), sau natura cheltuielilor (la celelalte capitole/subcapitole).

Art. 4. — Compensarea cheltuielilor între capitolele/subcapitolele de cheltuieli cuprinse în devizul general, pe parcursul derulării investiției, în cadrul aceleiași valori totale, se face prin actualizarea devizului general, prin grija beneficiarului.

Art. 5. — Devizul general întocmit la faza de proiectare — studiu de fezabilitate/documentație de avizare a lucrărilor de intervenții se actualizează prin grija beneficiarului ori de câte ori este necesar, dar de regulă în următoarele situații:

Produs electronic destinat exclusiv informării gratuite a persoanelor fizice asupra actelor ce se publică în Monitorul Oficial al României

- a) la data supunerii spre aprobare a studiului de fezabilitate/documentației de fezabilitate;
- b) la data solicitării autorizației de construire;
- c) la data organizării procedurii de atribuire a contractului de achiziție publică pentru execuția de lucrări;
- d) după încheierea contractelor de achiziție, rezultând valoarea de finanțare a obiectivului de investiție/lucrărilor de intervenții;
- e) la data întocmirii sau modificării de către ordonatorul principal de credite, potrivit legii, a listei obiectivelor de investiții, anexă la bugetul de stat sau la bugetul local, atât pentru obiective de investiții noi, cât și în continuare.

Art. 6. — Valoarea actualizată a obiectivelor de investiții se aprobă de ordonatorii principali de credite, potrivit prevederilor legale în vigoare.

Art. 7. — (1) Elaborarea devizului general se face conform precizărilor prezentate la lit. B din prezenta anexă.

(2) Structura devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții este prezentată în anexa nr. 5 la hotărâre.

B. Structura devizului general pe capitole de cheltuieli

Art. 8. — În capitolele/subcapitolele devizului general prevăzut în anexa nr. 5 se cuprind următoarele cheltuieli:

CAPITOLUL 1

Cheltuieli pentru obținerea și amenajarea terenului

1.1. Obținerea terenului

Se includ cheltuielile efectuate pentru cumpărarea de terenuri, plata concesiunii (redevenței) pe durata realizării lucrărilor, exproprieri, despăgubiri, schimbarea regimului juridic al terenului, scoaterea temporară sau definitivă din circuitul agricol, precum și alte cheltuieli de aceeași natură.

1.2. Amenajarea terenului

Se includ cheltuielile efectuate la începutul lucrărilor pentru pregătirea amplasamentului și care constau în demolări, demontări, dezafectări, defrișări, evacuări materiale rezultate, devieri rețele de utilități din amplasament, sistematizări pe verticală, drenaje, epuismențe (exclusiv cele aferente realizării lucrărilor pentru investiția de bază), devieri de cursuri de apă, strămutări de localități sau monumente istorice etc.

1.3. Amenajări pentru protecția mediului și aducerea la starea inițială

Se includ cheltuielile efectuate pentru lucrări și acțiuni de protecția mediului, inclusiv pentru refacerea cadrului natural după terminarea lucrărilor, precum plantare de copaci, reamenajare spații verzi, și reintroducerea în circuitul agricol a suprafețelor scoase temporar din uz.

CAPITOLUL 2

Cheltuieli pentru asigurarea utilităților necesare obiectivului

Se includ cheltuielile aferente asigurării cu utilitățile necesare funcționării obiectivului de investiție, precum: alimentare cu apă, canalizare, alimentare cu gaze naturale, agent termic, energie electrică, telecomunicații, drumuri de acces, căi ferate industriale, care se execută pe amplasamentul delimitat din punct de vedere juridic, ca aparținând obiectivului de investiție, precum și cheltuielile aferente racordării la rețelele de utilități.

CAPITOLUL 3

Cheltuieli pentru proiectare și asistență tehnică

3.1. Studii de teren

Se cuprind cheltuielile pentru studii geotehnice, geologice, hidrologice, hidrogeotehnice, fotogrammetrice, topografice și de stabilitate ale terenului pe care se amplasează obiectivul de investiție.

3.2. Obținere avize, acorduri, autorizații

Se includ cheltuielile pentru:

- a) obținerea/prelungirea valabilității certificatului de urbanism;

b) obținerea/prelungirea valabilității autorizației de construire/desființare;

c) obținerea avizelor și acordurilor pentru racorduri și bransamente la rețele publice de apă, canalizare, gaze, termoficare, energie electrică, telefonie etc.;

d) obținerea certificatului de nomenclatură stradală și adresă;

e) întocmirea documentației, obținerea numărului cadastral provizoriu și înregistrarea terenului în cartea funciară;

f) obținerea acordului de mediu;

g) obținerea avizului P.S.I.;

h) alte avize, acorduri și autorizații.

3.3. Proiectare și inginerie

Se includ cheltuielile pentru elaborarea tuturor fazelor de proiectare (studiu de fezabilitate, studiu de fezabilitate, proiect tehnic și detalii de execuție), pentru plata verificării tehnice a proiectării și pentru plata elaborării certificatului de performanță energetică a clădirii, precum și pentru elaborarea documentațiilor necesare obținerii acordurilor, avizelor și autorizațiilor aferente obiectivului de investiție (documentații ce stau la baza emiterii avizelor și acordurilor impuse prin certificatul de urbanism, documentații urbanistice, studii de impact, studii/expertize de amplasament, studii de trafic etc.).

Pentru lucrările de intervenții la construcții existente sau pentru continuarea lucrărilor la obiective începute și neterminate, se includ cheltuielile efectuate pentru expertizarea tehnică.

Pentru lucrările de creștere a performanței energetice a clădirilor ca urmare a modernizărilor/reabilitărilor, se includ cheltuielile pentru efectuarea auditului energetic.

3.4. Organizarea procedurilor de achiziție

Se includ cheltuielile aferente organizării și derulării procedurilor de achiziții publice, precum: cheltuieli aferente întocmirii documentației de atribuire și multiplicării acesteia (exclusiv cele cumpărate de ofertanți); cheltuielile cu onorariile, transportul, cazarea și diurna membrilor desemnați în comisiile de evaluare; anunțuri de intenție, de participare și de atribuire a contractelor, corespondență prin poștă, fax, poștă electronică etc., în legătură cu procedurile de achiziție publică.

3.5. Consultanță

Se includ cheltuielile efectuate, după caz, pentru:

a) plata serviciilor de consultanță la elaborarea studiilor de piață, de evaluare etc.;

b) plata serviciilor de consultanță în domeniul managementului execuției investiției sau administrarea contractului de execuție.

3.6. Asistență tehnică

Se includ cheltuielile efectuate, după caz, pentru:

a) asistență tehnică din partea proiectantului pe perioada de execuție a lucrărilor (în cazul în care aceasta nu intră în tarifarea proiectului);

b) plata diriginților de șantier, desemnați de autoritatea contractantă, autorizați conform prevederilor legale pentru verificarea execuției lucrărilor de construcții și instalații.

CAPITOLUL 4

Cheltuieli pentru investiția de bază

4.1. Construcții și instalații

Se cuprind cheltuielile aferente execuției tuturor obiectelor cuprinse în obiectivul de investiție: clădiri, construcții speciale, instalații aferente construcțiilor, precum instalații electrice, sanitare, instalații interioare de alimentare cu gaze naturale, instalații de încălzire, ventilare, climatizare, P.S.I., telecomunicații și alte tipuri de instalații impuse de destinația obiectivului.

Cheltuielile se desfășoară pe obiecte de construcție, iar delimitarea obiectelor se face de către proiectant.

Cheltuielile aferente fiecărui obiect de construcție sunt estimate prin devizul pe obiect.

4.2. Montajul utilajelor tehnologice

Se cuprind cheltuielile aferente montajului utilajelor tehnologice și al utilajelor incluse în instalațiile funcționale, inclusiv rețelele aferente necesare funcționării acestora.

Cheltuielile se desfășoară pe obiecte de construcție.

4.3. Utilaje, echipamente tehnologice și funcționale cu montaj

Se cuprind cheltuielile pentru achiziționarea utilajelor și echipamentelor tehnologice, precum și a celor incluse în instalațiile funcționale.

Cheltuielile se desfășoară pe obiecte de construcție.

4.4. Utilaje fără montaj și echipamente de transport

Se includ cheltuielile pentru achiziționarea utilajelor și echipamentelor care nu necesită montaj, precum și a echipamentelor și a echipamentelor de transport tehnologic.

Cheltuielile se desfășoară pe obiecte de construcție.

4.5. Dotări

Se cuprind cheltuielile pentru procurarea de bunuri care, conform legii, intră în categoria mijloacelor fixe sau obiecte de inventar, precum: mobilier, dotări P.S.I., dotări de uz gospodăresc, dotări privind protecția muncii.

Cheltuielile se desfășoară pe obiecte de construcție.

4.6. Active necorporale

Se cuprind cheltuielile cu achiziționarea activelor necorporale: drepturi referitoare la brevete, licențe, know-how sau cunoștințe tehnice ne brevetate.

La TOTAL și TOTAL GENERAL din devizul general se precizează partea de cheltuieli care reprezintă construcții-montaj (C+M). Lucrările de construcții-montaj sunt cele prevăzute la capitolele/subcapitolele 1.2, 1.3, 2, 4.1, 4.2 și 5.1.1 din devizul general.

CAPITOLUL 5

Alte cheltuieli

5.1. Organizare de șantier

Se cuprind cheltuielile estimate ca fiind necesare contractantului în vederea creării condițiilor de desfășurare a activității de construcții-montaj.

5.1.1. Lucrări de construcții și instalații aferente organizării de șantier

Se cuprind cheltuielile aferente construirii provizorii sau amenajării la construcții existente pentru vestiare pentru muncitori, grupuri sanitare, rampe de spălare auto, depozite pentru materiale, fundații pentru macarale, rețele electrice de iluminat și forță, căi de acces — auto și căi ferate —, branșamente/racorduri la utilități, împrejmuiri, panouri de prezentare, pichete de incendiu și altele asemenea. Se includ, de asemenea, cheltuielile de desființare de șantier.

5.1.2. Cheltuieli conexe organizării de șantier

Se cuprind cheltuielile pentru: obținerea autorizației de construire/desființare aferente lucrărilor de organizare de șantier, taxe de amplasament, închirieri semne de circulație, întreruperea temporară a rețelelor de transport sau distribuție de apă, canalizare, agent termic, energie electrică, gaze naturale, a circulației rutiere, feroviare, navale sau aeriene, contractele de asistență cu poliția rutieră, contract temporar cu furnizorul de energie electrică, cu unități de salubritate, taxe depozit ecologic, taxe locale; chirii pentru ocuparea temporară a domeniului public, costul energiei electrice și al apei consumate în incinta organizării de șantier pe durata de execuție a lucrărilor, costul transportului muncitorilor nelocalnici și/sau cazarea acestora, paza șantierului, asigurarea pompierului autorizat etc.

5.2. Comisioane, cote, taxe, costul creditului

Se cuprind, după caz: comisionul băncii finanțatoare, cota aferentă Inspectoratului de Stat în Construcții pentru controlul calității lucrărilor de construcții, cota pentru controlul statului în amenajarea teritoriului, urbanism și pentru autorizarea lucrărilor de construcții, cota aferentă Casei Sociale a Constructorilor,

valoarea primelor de asigurare din sarcina autorității contractante, taxe pentru acorduri, avize și autorizația de construire/desființare, precum și alte cheltuieli de aceeași natură, stabilite în condițiile legii. În costul creditului se cuprind comisioanele și dobânzile aferente creditului pe durata execuției obiectivului.

5.3. Cheltuieli diverse și neprevăzute

a) Estimarea acestora se face procentual din valoarea cheltuielilor prevăzute la capitolele/subcapitolele 1.2, 1.3, 2, 3 și 4 ale devizului general, în funcție de natura și complexitatea lucrărilor.

b) În cazul obiectivelor de investiții noi, precum și al reparațiilor capitale, extinderilor, transformărilor, modificărilor, modernizărilor, reabilitării la construcții și instalații existente, se aplică un procent de până la 10%.

c) În cazul lucrărilor de intervenții de natura consolidărilor la construcții existente și instalațiile aferente, precum și în cazul lucrărilor pentru prevenirea sau înlăturarea efectelor produse de acțiuni accidentale și/sau calamități naturale, se aplică un procent de până la 20%, în funcție de natura și complexitatea lucrărilor.

d) Din procentul stabilit se acoperă, după caz, cheltuielile rezultate în urma modificărilor de soluții tehnice, cantități suplimentare de lucrări, utilaje sau dotări ce se impun pe parcursul derulării investiției, precum și cheltuielile de conservare pe parcursul întreruperii execuției din cauze independente de autoritatea contractantă.

CAPITOLUL 6

Cheltuieli pentru probe tehnologice și teste și predare la beneficiar

6.1. Pregătirea personalului de exploatare

Se cuprind cheltuielile necesare instruirii/școlarizării personalului în vederea utilizării corecte și eficiente a utilajelor și tehnologiilor.

6.2. Probe tehnologice și teste

Se cuprind cheltuielile aferente execuției probelor/încercărilor, prevăzute în proiect, rodajelor, expertizelor la recepție, omologărilor etc.

În situația în care se obțin venituri ca urmare a probelor tehnologice, în devizul general se înscrie valoarea rezultată prin diferența dintre cheltuielile realizate pentru efectuarea probelor și veniturile realizate din acestea.

C. Structura devizului pe obiect

Art. 9. — Obiectul de construcție este o parte a obiectivului de investiție, cu funcționabilitate distinctă în cadrul ansamblului acestuia.

Art. 10. — Delimitarea obiectelor din cadrul obiectivului de investiție se face la faza de proiectare — studiu de fezabilitate de către proiectant, iar valoarea fiecărui obiect se estimează prin devizul pe obiect.

Art. 11. — Devizul pe obiect este sintetic și valoarea sa se obține prin însumarea valorilor categoriilor de lucrări ce compun obiectul.

Art. 12. — Valoarea categoriilor de lucrări din devizul pe obiect se stabilește estimativ, pe baza cantităților de lucrări și a prețurilor acestora, la faza studiu de fezabilitate/documentație de avizare a lucrărilor de intervenții.

Art. 13. — Devizul pe obiect întocmit la faza de proiectare — studiu de fezabilitate/documentație de avizare a lucrărilor de intervenții se reface avându-se în vedere cantitățile de lucrări rezultate la faza de proiect de execuție și prețurile unitare rezultate în urma aplicării procedurilor de achiziție publică.

Art. 14. — Devizul pe obiect se structurează cu respectarea conținutului-cadru prevăzut în anexa nr. 6.

DEVIZ GENERAL
privind cheltuielile necesare realizării*)

În mii lei/mii euro la cursul lei/euro din data de

Nr. crt.	Denumirea capitolelor și subcapitolelor de cheltuieli	Valoare (fără TVA)		TVA	Valoare (inclusiv TVA)	
		Mii lei	Mii euro	Mii lei	Mii lei	Mii euro
1	2	3	4	5	6	7
CAPITOLUL 1						
Cheltuieli pentru obținerea și amenajarea terenului						
1.1	Obținerea terenului					
1.2	Amenajarea terenului					
1.3	Amenajări pentru protecția mediului și aducerea la starea inițială					
TOTAL CAPITOL 1						
CAPITOLUL 2						
Cheltuieli pentru asigurarea utilităților necesare obiectivului						
TOTAL CAPITOL 2						
CAPITOLUL 3						
Cheltuieli pentru proiectare și asistență tehnică						
3.1	Studii de teren					
3.2	Taxe pentru obținerea de avize, acorduri și autorizații					
3.3	Proiectare și inginerie					
3.4	Organizarea procedurilor de achiziție					
3.5	Consultanță					
3.6	Asistență tehnică					
TOTAL CAPITOL 3						
CAPITOLUL 4						
Cheltuieli pentru investiția de bază						
4.1	Construcții și instalații					
4.2	Montaj utilaje tehnologice					
4.3	Utilaje, echipamente tehnologice și funcționale cu montaj					
4.4	Utilaje fără montaj și echipamente de transport					
4.5	Dotări					
4.6	Active necorporale					
TOTAL CAPITOL 4						
CAPITOLUL 5						
Alte cheltuieli						
5.1	Organizare de șantier 5.1.1. Lucrări de construcții 5.1.2. Cheltuieli conexe organizării șantierului					
5.2	Comisioane, cote, taxe, costul creditului					
5.3	Cheltuieli diverse și neprevăzute					
TOTAL CAPITOL 5						
CAPITOLUL 6						
Cheltuieli pentru probe tehnologice și teste și predare la beneficiar						
6.1	Pregătirea personalului de exploatare					
6.2	Probe tehnologice și teste					
TOTAL CAPITOL 6						
TOTAL GENERAL						
Din care C + M						

*) Se înscrie denumirea obiectivului de investiție/lucrărilor de intervenție

NOTĂ: În cazul lucrărilor de intervenții de natura consolidărilor la construcții existente și instalațiile aferente, precum și în cazul lucrărilor pentru prevenirea sau înlăturarea efectelor produse de acțiuni accidentale și/sau calamități naturale valoarea cheltuielilor aferente se va evidenția distinct în devizul general pe fiecare capitol/subcapitol de cheltuieli, atât în lei, cât și în euro.

Produs electronic destinat exclusiv informării gratuite a persoanelor fizice asupra actelor ce se publică în Monitorul Oficial al României

DEVIZUL

obiectului

În mii lei/mii euro la cursul lei/euro din data de

Nr. crt.	Denumirea capitolului și subcapitolului de cheltuieli	Valoare (fără TVA)		TVA	Valoare (inclusiv TVA)	
		Mii lei	Mii euro	Mii lei	Mii lei	Mii euro
1	2	3	4	5	6	7
I. — LUCRĂRI DE CONSTRUCȚII						
1	Terasamente					
2	Construcții: rezistență (fundații, structură de rezistență) și arhitectură (închideri exterioare, compartimentări, finisaje)					
3	Izolații					
4	Instalații electrice					
5	Instalații sanitare					
6	Instalații de încălzire, ventilare, climatizare, PSI, radio-tv, intranet					
7	Instalații de alimentare cu gaze naturale					
8	Instalații de telecomunicații					
...					
TOTAL I						
II. — MONTAJ						
...	Montaj utilaje și echipamente tehnologice					
TOTAL II						
III. — PROCURARE						
...	Utilaje și echipamente tehnologice					
...	Utilaje și echipamente de transport					
...	Dotări					
TOTAL III						
TOTAL (TOTAL I + TOTAL II + TOTAL III)						

*) Se înscrie denumirea obiectului.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
 IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
 și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
 (alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 318.51.29/150, fax 318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
 Adresa pentru publicitate: Centrul pentru vânzări și relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
 bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 411.58.33 și 410.47.30, fax 410.77.36 și 410.47.23

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

5 948368 159273

